

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**IZVJEŠTAJ O RADU
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2009. godinu**

Sarajevo, februar 2010.

**Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine
Sarajevo, ul. Ćemaluša 9/II
Tel. ++387 33 203 844, 203 902, Tel./ fax: ++ 387 33 211 655
E-mail: info@komvp.gov.ba; Web: www.komvp.gov.ba**

S a d r Ź a j

<i>I - Uvod</i>	<i>3</i>
<i>II - Pravni okvir i nadležnosti</i>	<i>4</i>
<i>III - Primarno tržište, emisije i emitenti vrijednosnih papira</i>	<i>6</i>
<i>IV - Objavljivanje finansijskih izvještaja</i>	<i>9</i>
<i>V - Sekundarno tržište vrijednosnih papira, promet i ovlašteni učesnici</i>	<i>11</i>
<i>VI - Društva za upravljanje i investicijski fondovi</i>	<i>34</i>
<i>Zatvoreni investicijski fondovi</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
<i>Otvoreni investicijski fondovi</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
<i>VII - Nadzor</i>	<i>42</i>
<i>VIII - Normativni poslovi</i>	<i>45</i>
<i>IX – Programski ciljevi za 2010. godinu</i>	<i>46</i>
<i>X - Prilozi</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>

**Izvještaj o radu
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine za 2009. godinu**

I - Uvod

Saglasno članu 2. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, godišnji izvještaj o radu za prethodnu godinu, uz finansijski plan za narednu godinu.

Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire («Službene novine Federacije BiH», br. 39/98, 36/99 i 33/04), kao samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine, radi obavljanja djelatnosti regulatora tržišta, nadzora i zaštite investitora, transparentnosti i zakonitosti poslovanja učesnika na tržištu vrijednosnih papira.

Tržište vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine ima uspostavljene sve neophodne institucije, potrebnu infrastrukturu i pravni okvir koji omogućava funkcionisanje tržišta, od emisije i registracije vrijednosnih papira, do prometa na berzi i nadzora. Registracija i promet vrijednosnih papira obavljaju se u elektronskom obliku, uz podršku i korištenje informatičkih sredstava. Međutim, po obimu prometa i količini tržišnog materijala, broju učesnika i investitora na tržištu, nedovoljnoj javnoj ponudi vrijednosnih papira i kvalitetnih emitenata vrijednosnih papira, te podijeljenosti tržišta na entitete, naše tržište kapitala je nerazvijeno.

Znatnom padu tržišnih aktivnosti u protekloj godini doprinijele su negativne posljedice globalne finansijske krize, kako na finansijska tržišta u regionu, tako i u našoj zemlji. Ove posljedice na finansijskim tržištima uticale su prvenstveno na pad prometa na tržištu kapitala i slabljenje interesa domaćih i stranih investitora za ulaganje u vrijednosne papire. Za razliku od prethodnih godina, kada je bilježen stalni rast prometa i cijena dionica, u protekle dvije godine evidentan je znatan pad obima i vrijednosti prometa i cijena dionica, te smanjeno ulaganje investitora. To se negativno odrazilo i na poslovanje učesnika na tržištu, smanjenje obima poslova i broja uposlenih. U cilju ublažavanja posljedica krize na tržištu kapitala, Komisija je u saradnji sa drugim institucijama preduzimala aktivnosti radi poboljšanja uslova za poslovanje i smanjenje naknada za učesnike na tržištu kapitala, smanjenje troškova za emitente vrijednosnih papira i investitore, te unapređenje regulacije.

Na osnovu Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima, Komisija je donijela nove podzakonske propise, kojim je poboljšana regulacija tržišta kapitala posebno u sferi prometa vrijednosnih papira, obavljanja poslova posredovanja na tržištu i regulaciji industrije fondova. Radi boljeg informisanja investitora i javnosti i transparentnosti tržišta, podaci o aktivnostima na tržištu objavljuju se na internet portalu tržišta kapitala u Federaciji.

Stanje i karakteristike našeg tržišta kapitala najbolje ilustruju pokazatelji o emisiji i prometu na tržištu vrijednosnih papira.

Emisije vrijednosnih papira su na nezadovoljavajućem nivou, posebno emisije javnom ponudom dionica u svrhu finansiranja novih projekata, poslovanja i razvoja emitenata. U

Federaciji BiH od vrijednosnih papira emitirane su i trguje se dionicama i korporativnim obveznicama, a državne obveznice kao obveznice Federacije su emitovane po prvi put u prošloj godini, po osnovu duga iz ratnog perioda i stare devizne štednje. Uspostavljen je elektronski sistem registracije emitenata i vrijednosnih papira u Registru vrijednosnih papira u Federaciji BiH. U registru emitenata vrijednosnih papira je upisano 670 emitenata, sa ukupnim osnovnim kapitalom u nominalnoj vrijednosti od 11.265.431.318,23 KM, dok je u Registru vrijednosnih papira registrovano 373.901 vlasnika vrijednosnih papira.

Sekundarno tržište kapitala u Federaciji BiH doživilo je značajan pad aktivnosti, prvenstveno u pogledu vrijednosti ostvarenog prometa na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira.

Ukupan promet na Sarajevskoj berzi vrijednosnih papira u 2009. godini iznosio je 219.085.458 KM, što je za više od dva puta manje u odnosu na vrijednost ostvarenu u 2008. godini. Od ukupnog prometa na dvije berze u BiH, na Sarajevskoj berzi obavljeno je 63% prometa. Broj trgovanih vrijednosnih papira (dionica i obveznica) iznosio je 19.632.223, dok je broj realizovanih transakcija iznosio 25.707 što je znatno manje u odnosu na ostvareno u 2008. godini. Na osnovu prezentiranih podataka, može se konstatovati da je proteklu godinu karakterisao pad prometa i cijena dionica na Sarajevskoj berzi, smanjenje broja investitora na tržištu i pad likvidnosti dionica većeg broja emitenata.

Istovremeno, zbog pada prometa i pada cijena na tržištu došlo je do nelikvidnosti u brokerskim društvima, što je prouzročilo da tri društva prestanu raditi, a kod ostalih društava je došlo do reduciranja aktivnosti na tržištu i smanjenja broja uposlenih.

U Federaciji BiH je osnovano 11 zatvorenih i pet otvorenih investicijskih fondova kojima upravlja 14 društava za upravljanje fondovima. Ukupan broj dioničara fondova na dan 31.12. 2009. godine iznosio je 206.219. Iz podataka o poslovanju prezentiranih u izvještaju može se zaključiti da društva za upravljanje fondovima nisu do kraja preuzeli ulogu aktivnih portfelj menadžera u fondovima kojima upravljanju, te da je dio njih, za razliku od prethodnih godina, poslovao sa gubitkom.

Nadzor tržišta vrijednosnih papira je usmjeren na kontrolisanje profesionalnih posrednika i drugih učesnika na tržištu kapitala, praćenje prometa dionica, postupanje po žalbama pravnih i fizičkih lica u vezi registracije i prijenosa dionica i zaštite prava dioničara. U toku 2009. godine obavljen je nadzor kod profesionalnih posrednika, društava za upravljanje fondovima, investicionih fondova, nadzor banaka depozitara, banaka koje obavljaju poslove skrbnika vrijednosnih papira, te nadzori Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH i Sarajevske berze.

II - Pravni okvir i nadležnosti

Funkcionisanje tržišta kapitala u Federaciji BiH, kao i ovlaštenja i djelokrug rada Komisije i drugih institucija i učesnika na tržištu kapitala, regulisani su Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, Zakonom o registru vrijednosnih papira, Zakonom o investicijskim fondovima, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o preuzimanju dioničkih društava. Na inicijativu Komisije, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine usvojio je novi Zakon o tržištu vrijednosnih papira i Zakon o investicijskim fondovima, koji su stupili na snagu početkom 2009. godine.

Osnovna misija Komisije je regulacija uslova, načina funkcionisanja i poslovanja, licenciranje ovlaštenih pravnih i fizičkih lica i vršenje nadzora nad učesnicima na tržištu

kapitala: Registar vrijednosnih papira, Sarajevska berza-burza, brokerske kuće, brokери/dileri, investicijski savjetnici, društva za upravljanje fondovima i fondovi, banke ovlaštene za obavljanje poslova depozitara i skrbnika na tržištu vrijednosnih papira. Također, nadležna je za vođenje registra emitenata vrijednosnih papira-dioničkih društava, registra fondova, odobravanje emisija vrijednosnih papira, odobravanje tendera za preuzimanje dioničkih društava, odobravanje i nadziranje provođenja korporativnih radnji u dioničkim društvima i dr.

Na osnovu Zakona o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija je profesionalno i nezavisno tijelo, koje se sastoji od predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana. Odlukom o imenovanju koju je donio Predsjednik uz saglasnost dopredsjednika Federacije, a potvrdio Parlament Federacije BiH, u maju 2004. godine, Komisija je imenovana, na mandat od pet godina, u sastavu:

- mr Hasan Čelam, predsjednik,
- dr Mirko Puljić, zamjenik predsjednika,
- dr Matej Živković, član,
- Milorad Rajlić, član
- mr Džafer Alibegović, član

Prije i nakon isteka mandata Komisija se blagovremeno, u više navrata, pisano obratila nadležnim federalnim organima (predsjednik i dopredsjednici Federacije) i tražila da se izvrši razrješenje i imenovanje članova Komisije, zbog isteka mandata, ali to do sada nije učinjeno.

U okviru svoje nadležnosti Komisija, u skladu sa Statutom i Poslovníkom o radu, razmatra i donosi propise, odluke i druge pojedinačne akte na sjednici Komisije. Sjednice se, u pravilu, održavaju jednom sedmično. Komisija za vrijednosne papire, u proteklom mandatnom periodu održala je do sada 273 sjednice, a u 2009. godini 44 sjednice. Najveći broj pitanja na dnevnim redovima sjednica Komisije odnose se na regulaciju i nadzor tržišta i rješavanje zahtjeva pravnih i fizičkih lica u upravnom postupku. Odluke Komisije u ovim postupcima su konačne, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

U postupcima po zahtjevima pravnih i fizičkih lica ili po službenoj dužnosti Komisija je u 2009. godini u upravnom postupku imala u rješavanju 594 zahtjeva, od toga je riješeno 583 ili 98 %, a za ostalih 11 ili 2% predmeta procedura rješavanja je u toku. Redovno su održavani radni sastanci na kojima su razmatrani nacrti propisa, analizirano stanje i problemi na tržištu, razmatrana pitanja u pripremi za sjednice Komisije i druga pitanja iz djelokruga rada Komisije. Održani su sastanci sa predstavnicima učesnika na tržištu kapitala: profesionalnim posrednicima, društvima za upravljanje fondovima, Sarajevske berze, Registra vrijednosnih papira u Federaciji BiH i dr.

U svrhu primjene novog Zakona o tržištu vrijednosnih papira i Zakona o investicijskim fondovima i regulisanja tržišta, emisije i prometa vrijednosnih papira i poslovanja učesnika na tržištu kapitala, Komisija je donijela u 2009. godini 18 podzakonskih propisa.

U proceduri donošenja podzakonskih propisa kojima se regulišu uslovi i način poslovanja učesnika na tržištu kapitala, primjenjuje se praksa da se nacrti propisa prethodno dostavljaju na raspravu učesnicima na tržištu. Objavljivanje propisa i akata vrši se u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na web stranici Komisije.

U skladu sa međunarodnim principom neovisnosti regulatora i Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire, Komisija se finansira isključivo prihodima od naknada ostvarenih iz djelatnosti Komisije, bez finansiranja iz sredstava budžeta-proračuna. Planiranje prihoda i

rashoda utvrđuje se godišnjim Finansijskim planom, na koji za svaku godinu, saglasnost daje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

Radi informisanja investitora i javnosti zapisnici, odluke i zaključci sa sjednica Komisije redovno se objavljuju na web stranici Komisije. Ažurno se postupa u primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama, tako da se redovno tromjesečno izvještava Parlament Federacije BiH i Ombudsman o postupanju po ovom Zakonu. U prošloj godini riješeni su u zakonskom roku svi (23) zahtjevi pravnih i fizičkih lica za pristup informacijama, kojima raspolaže Komisija.

Komisija je članica IOSCO-a (Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire) što joj omogućava uspostavljanje saradnje sa srodnim institucijama u drugim zemljama. IOSCO je organizacija koja uključuje institucije iz cijelog svijeta, koje nadziru tržište kapitala i koja uspostavlja međunarodne standarde regulacije i kontrole tržišta. U okviru IOSCO-a u toku je procedura za pristupanje Komisije Multilateralnom sporazumu o razmjeni informacija na tržištu kapitala. Ostvarena je značajna saradnja sa institucijama nadležnim za regulisanje tržišta kapitala u regionu, kroz razmjenu informacija i iskustava, te posebno zaključivanjem memoranduma o međusobnoj saradnji i razmjeni informacija sa komisijama za vrijednosne papire Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Slovenije, Rumunije, Turske, Grčke i Malezije.

Realizovana je inicijativa, putem Registra vrijednosnih papira u FBiH, uvođenja i korištenja međunarodnih oznaka za vrijednosne papire - ISIN koda.

U cilju harmonizacije propisa, međusobnog informisanja, poboljšanja uslova za ulaganje investitora i integrisanja tržišta vrijednosnih papira na nivou BiH, ostvarivana je saradnja sa komisijama za hartije od vrijednosti Republike Srpske i Distrikta Brčko.

III - Primarno tržište, emisije i emitenti vrijednosnih papira

Na primarnom-emisionom tržištu zabilježen je pad aktivnosti posebno u pogledu emisija dionica javnom ponudom. Emisije novih dionica se pretežno provode putem zatvorene prodaje unaprijed poznatim kupcima, dok su javne emisije nedovoljno prisutne na tržištu. U protekloj godini obavljene su javne emisije korporativnih obveznica i dvije emisije obveznica Federacije po osnovu ratne štete i stare devizne štednje. Korporativne radnje, koje su realizirala dionička društva – emitenti vrijednosnih papira i dalje predstavljaju dominantne aktivnosti na primarnom tržištu vrijednosnih papira, a najčešće su vezane za smanjenje ili povećanje osnovnog kapitala društava i spajanje dionica radi promjene nominalne vrijednosti dionica.

Komisija vodi registar emitenata vrijednosnih papira u koji se upisuju dionička društva, banke i osiguravajuća društva, prije upisa u sudski registar i Registar vrijednosnih papira. Registar emitenata se vodi u elektronskom sistemu.

U registar emitenata kod Komisije, sa koncem 2009. godine upisano je 670 emitenata, sa ukupnim iznosom osnovnog kapitala od 11.265.431.318,23 KM. U 2009. godine u registar emitenata upisano je 14 novih emitenata.

Zbog promjene oblika ili pripajanja brisana su iz registra 32 emitenta, sa ukupnim osnovnim kapitalom u iznosu 114.731.673,40 KM.

Pregled emitenata u registru

Emitenti	Broj emitenata	%	Osnovni kapital u KM	%
Privredna društva	625	93,28	9.917.300.860,23	88,03
Banke i osiguravajuća društva	40	5,97	1.339.841.297,90	11,89
Društva za upravljanje fondovima	5	0,75	8.289.160,10	0,07
Ukupno	670	100	11.265.431.318,23	100

Promjene u osnovnom kapitalu emitenata u 2009. godini, po različitim osnovama, date su u narednim tabelama.

Smanjenje osnovnog kapitala u KM

Privredna društva (d.d.)	948.801.566,00
--------------------------	-----------------------

Povećanje osnovnog kapitala u KM

Privredna društva (d.d.)	5.391.908,00
Banke i osiguravajuća društva	52.891.860,00
Ukupno	58.283.768,00

Smanjenje osnovnog kapitala po osnovu brisanja iz registra emitenata u KM

Privredna društva (d.d.)	114.731.673,40
--------------------------	-----------------------

Povećanje osnovnog kapitala po osnovu upisa novih emitenata u KM

Privredna društva	483.910.857,93
Banke i osiguravajuća društva	16.596.600,00
Ukupno	500.507.457,93

Povećanje osnovnog kapitala po osnovu pripajanja emitenata u KM

Privredna društva	1.597.322,8
-------------------	--------------------

Tokom 2009. godine po zahtjevima emitenata, vezano za promjene u registru i kapitalu emitenata, te korporativne radnje sa vrijednosnim papirima, obrađeno je ukupno 330, a riješeno 324 različita zahtjeva, što je prezentirano u narednoj tabeli.

Tabelarni prikaz zaprimljenih i riješenih predmeta

Vrsta rješenja	Zaprimljen o	Riješeno	pozitivno	negativno	obustava/ odbacuje se	otklanjanje nedostatak a
Promjena podataka NO	165	160	143	16	1	5
Emisija obveznica	1	1	1	-	-	-
Javna emisija komercijalnih zapisa	1	1	1	-	-	-
Smanjenje osnovnog kapitala	29	29	28	1	-	-
Proglašenje uspjelosti JE	3	3	-	-	-	-
Povećanje osnovnog kapitala javna emisija	2	2	-	-	-	-
Odobrenje zatvorene prodaje	12	12	-	-	-	-
Povećanje kapitala po ZP	15	15	-	-	-	-
Povećanje osnovnog kapitala ostalo	3	3	-	-	-	-
Sticanje vlastitih dionica	13	13	-	-	-	-
Brisanje vlastitih dionica	7	7	-	-	-	-
Neuspjela ZP	1	1	-	-	-	-
Promjena oblika iz doo u dd / upis u registar emitenata	10	10	10	-	-	-
Promjena oblika iz d.d. u d.o.o	16	16	9	2	5	-
Upisi u registar	5	4	4	-	1	-
Pripajanje društva	4	4	3	1	-	-
Brisanje iz registra	32	32	-	-	-	-
Konverzija - Spajanje dionica	8	8	-	-	-	-
Poništenje rješenja za promjenu oblika	3	3	-	-	-	-

Osim navedenih upravnih postupaka u Registru emitenata kod Komisije izvršene su promjena podataka za 74 društva vezane za promjenu uprave društva ili firmu i sjedište društva. Takođe, izvršeno je 160 promjena koje se odnose na članove nadzornog odbora društava.

Upućeno je 29 odgovora na upite stranaka, te u pet slučajeva izvršeno dostavljanje podataka nadležnim institucijama.

Emisije novih dionica radi povećanja osnovnog kapitala dioničkih društava i u prošloj godini realizirane su u najvećem broju putem zatvorene prodaje, odnosno prodaje unaprijed poznatom kupcu ili grupi do najviše 40 kupaca. U cilju povećanja osnovnog kapitala provedeno je 12 postupka emisije dionica putem zatvorene prodaje, od toga 12 uspješnih emisija. Istovremeno, odobrene su tri emisije javnom ponudom, od toga jedna emisija dionica, jedna obveznica javnom ponudom i jedna emisija komercijalnih zapisa.

U 2009. godini registrovana su i smanjenja osnovnog kapitala dioničkih društava, uglavnom zbog pokrića akumuliranih gubitaka iz prethodnih godina. Tokom godine na osnovu odluka skupština dioničara, registrovano je smanjenje osnovnog kapitala u ukupnom iznosu od 948.801.566 KM.

Zbog promjene oblika ili pripajanja brisana su iz registra 32 emitenta, sa ukupnim osnovnim kapitalom u iznosu 114.731.673,40 KM.

Komisija je riješila 16 zahtjeva za promjenu oblika iz dioničkog u društvo sa ograničenom odgovornošću i 10 zahtjeva za promjenu oblika iz društva sa ograničenom odgovornošću u dioničko društvo.

Zakonom o tržištu vrijednosnih papira su regulisani kriteriji za razvrstavanje dioničkih društava na otvorena i zatvorena dionička društva, prema kojim otvorena dionička društva koja imaju najmanje 40 dioničara i osnovni kapital najmanje u iznosu 4.000.000,00 KM, ne mogu više promijeniti oblik u društvo sa ograničenom odgovornošću.

Posebne aktivnosti poreduzete su na skraćivanju rokova rješavanja zahtjeva i unapređenju efikasnosti u njihovoj obradi i poboljšanju sistema praćenja ažurnosti vođenja registra emitenata i Registra vrijednosnih papira, u svim registracijskim postupcima koji se vode za pojedinog emitenta.

Analizirana je ažurnost emitenata u provođenju korporativnih radnji i postupanju emitenata i Registra vrijednosnih papira u smislu smanjenja broja i trajanja obustava prometa. Izvršeno je brisanje emitenata koji su promijenili oblik, naloženo ažurnije registriranje promjena u Registru vrijednosnih papira po osnovu povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala, te naložene mjere u cilju registracije dioničara.

Rješavanje zahtjeva emitenata je ažurno i u skladu sa zakonskim rokovima. Može se konstatovati da se zaprimljeni zahtjevi emitenata rješavaju pravovremeno i da je ujednačen i standardiziran način rješavanja zahtjeva. U rješavanju predmeta i provođenju korporativnih radnji emitenata insistirano je na primjeni i poštivanju Pravila upravljanja u dioničkim društvima. Realizirana je izrada pregleda dokumentacije potrebne za rješavanje određenih vrsta predmeta (odnosno FAQ), u vezi povećanja i smanjenja osnovnog kapitala.

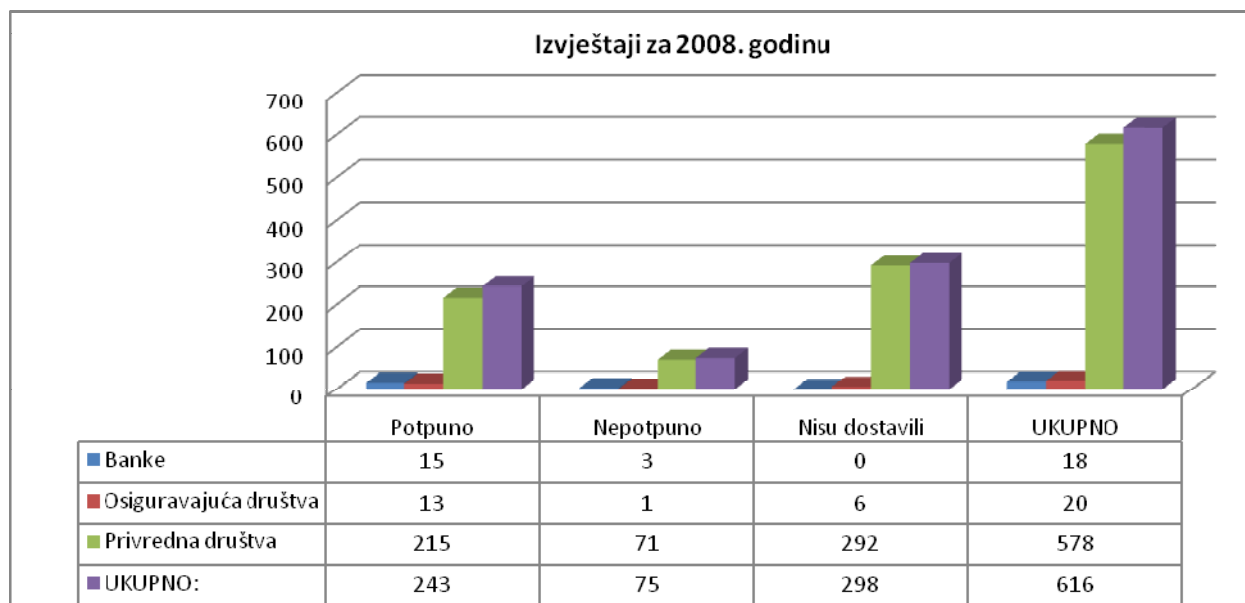
IV - Objavljivanje finansijskih izvještaja

Obaveza objavljivanja informacija povećava odgovornost za upravljanje društvom i transparentnost upravljanja i vođenja poslova. Za one koji učestvuju kao dioničari u društvima ili posluju sa njima, informacije su neophodan element kako bi bili u stanju da procjene njihovu poziciju i reaguju na promjene koje su za njih relevantne.

Objavljivanje tako obezbjeđuje pristup informacijama svim zainteresiranim licima, bez obzira na svrhu u koju će dobijene informacije biti korištene, putem transparentne procedure koja garantuje da se informacije lako pronalaze i dobijaju.

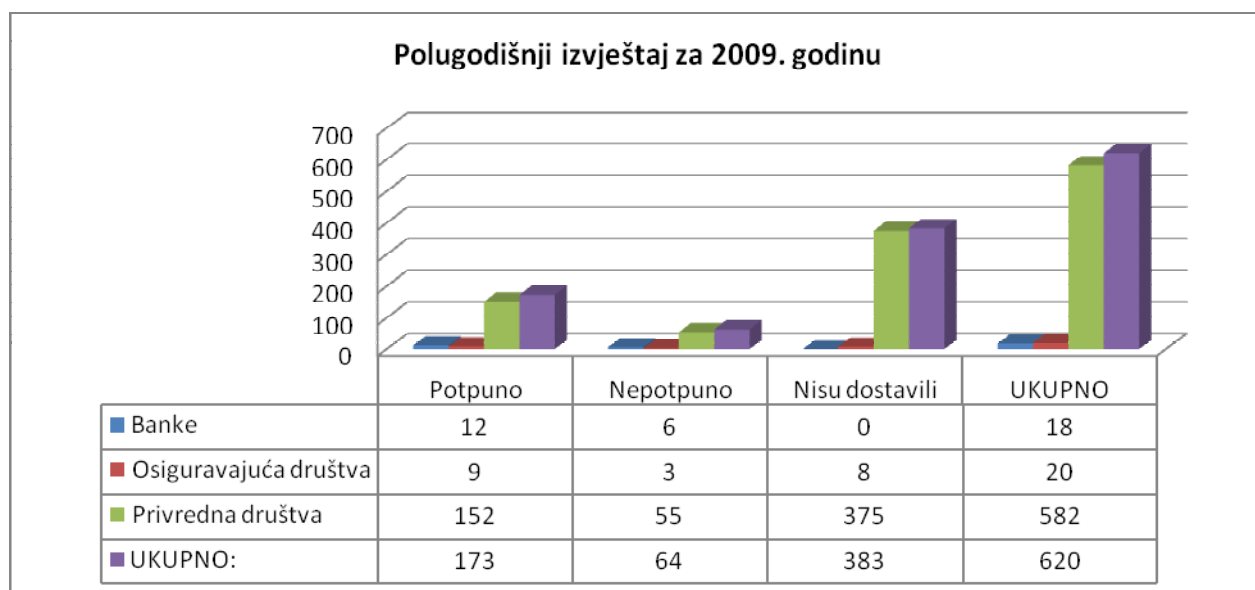
S tim u vezi, obavezu da objave u dnevnim novinama i Komisiji dostave godišnji izvještaj o poslovanju za 2008. godinu prema Pravilniku o sadržaju, rokovima i načinu objavljivanja izvještaja emitenata vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/07) imala su ona društva koja su upisana u registar emitenata kod Komisije, koja su emitovale putem javne ponude vrijednosne papire koji su uvršteni u trgovanje na berzi ili drugom uređenom javnom tržištu. Prema podacima iz registra emitenata utvrđeno je da je bilo 616 takvih društva, koja se s obzirom na definisano Pravilnikom smatraju emitentima-obveznicima postupanja u skladu sa propisanim.

Od ukupnog broja 52% emitenata je dostavilo izvještaje za 2008. godinu, od čega se na izvještaje privrednih društava odnosi 288, na banke 18 i na osiguravajuća društva 14 izvještaja, 243 izvještaja ili 77% od ukupnog broja zaprimljenih izvještaja je potpuno.

Emitentima koji svoju obavezu nisu izvršavali u skladu sa pomenutim Pravilnikom upućena su upozorenja i poziv za postupanje. Od 186 emitenata njih 79 je djelimično ili u potpunosti izvršilo svoju dužnost što predstavlja 42 % od ukupnog broja upozorenih. Veliki broj emitenata u odgovoru kao glavni razlog neispunjavanja propisanih obaveza navodi tešku finansijsku situaciju i nemogućnost plaćanja objavljivanja izveštaja. Sa 40 adresa upozorenih Društava pošta je vraćena, a najčešće obrazloženje je da društvo više ne postoji i da nema odgovornog lica koje bi primilo poštu.

Kada su u pitanju polugodišnji izveštaji za 2009. godinu bitno je naglasiti da su društva bila u obavezi postupati u skladu sa novim Pravilnikom o objavljivanju informacija i izveštavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“, br. 37/09) koji je stupio na snagu 11.06.2009. godine. Od 620 emitenata koji su bili u obavezi da u dnevnim novinama objave skraćeni polugodišnji izveštaj o poslovanju i dokaz dostave Komisiji, 240 je otvorenih dioničkih društava bilo u obavezi da Komisiji dostave polugodišnje izveštaje i u elektronskoj formi. Na web stranici Komisiji objavljena su 173 polugodišnja izveštaja.

Od 620 emitenta njih 237 ili 38% je u potpunosti ili djelimično dostavilo polugodišnje izvještaje za 2009. godinu, od čega 207 privrednih društava, 18 banaka i 12 osiguravajućih društava, a 62% ili 383 emitenata nije izvršilo obavezu vezanu za polugodišnje izvještaje za 2009. godinu.

Broj dostavljenih i objavljenih izvještaja u formi OEI-PD obrazaca na web stranici Komisije koji se odnose na prvo polugodište 2009. godine je 173 što predstavlja 72% od 240 emitenata koji su imali tu obavezu. Od tog broja na privredna društava se odnosi 146 izvještaja, 15 na banke i 12 na osiguravajuća društva.

Pored zaprimljenih godišnjih i polugodišnjih izvještaja, u dnevnoj štampi su objavljivani i Komisiji dostavljeni i izvještaji o događajima koji bitno utiču na finansijski položaj emitenta. Uglavnom se radi o događajima koji se odnose na donošenje odluke o sazivanju skupštine društva, odluke o isplati dividende, spajanju dionica i smanjenju kapitala, odluka o pokriću gubitka, povećanju kapitala i drugo. Izvještaja o bitnom događaju tokom prethodne godine je bilo 246.

Novi Pravilnik propisuje i obavezu dostavljanja kvartalnih izvještaja društava koja su uključena u kotaciju na Sarajevskoj berzi. Obaveze po tom osnovu su u potpunosti ispunjene tako što su emitenti Sarajevo-Osiguranje d.d. Sarajevo, Klas d.d. Sarajevo i Bosnaliyek d.d. Sarajevo objavili i Komisiji dostavili propisane obrazce. Obrazci za elektronsko izvještavanje objavljeni su na web stranici Komisije.

Na osnovu informacija o postupanju emitenata u vezi izvršavanja obaveze izvještavanja i objavljivanja informacija o poslovanju dioničkih društava vidljiv je značajan pomak iz godine u godinu, mada još uvijek ima prostora za preduzimanje daljih mjera i aktivnosti prema jednom broju dioničkih društava koja ne izvršavaju svoje obaveze. Komisija za vrijednosne papire, u tom smislu vrši kontinuirani nadzor postupanja emitenata vrijednosnih papira vezano za primjenu propisa iz oblasti koja je u nadležnosti Komisije. U primjeni Pravilnika o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“, br. 37/09) Komisija je, početkom ove godine, na adresu emitenata koji ne ispunjavaju propisane obaveze uputila upozorenja. Komisija će i u buduće kroz pozive emitentima, upozorenja te druge mjere i sankcije iz njene nadležnosti nastojati unaprijediti primjenu dobre korporativne prakse, međunarodnih računovodstvenih standarda i međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja na našem tržištu.

V - Sekundarno tržište vrijednosnih papira, promet i ovlašteni učesnici

U oblasti prometa na sekundarnom tržištu vrijednosnih papira, proteklu godinu karakterizirao je pad prometa i cijena dionica na Sarajevskoj berzi. Pad prometa je praćen i smanjenjem broja investitora na tržištu, posebno inozemnih investitora.

Interesovanje emitenata za uvrštavanje na kotaciju na berzi je slabo. I pored prednosti koje bi trebao imati ovaj segment tržišta, broj emitenata na kotaciji je u stagniranju, zbog stanja i nerazvijenosti tržišta vrijednosnih papira.

Funkcionisanje interne kontrole u brokerskim društvima, nakon uvođenja elektronskog evidentiranja naloga, je normativno uređeno, pri čemu se interna kontrola sistemski postavlja znatno šire i kao takva je u funkciji bolje kontrole poslovanja. Treba navesti da je novim propisima omogućeno uvođenje poslova osiguranja emisije, poslova agenta emisije i pokrovitelja emisije.

Praćenjem tekuće likvidnosti profesionalnih posrednika, utvrđeno je da je kod nekih profesionalnih posrednika došlo do pada tekuće likvidnosti ispod propisanog minimuma, što je dovelo do obustavljanja i ukidanja jednog broja dilerskih dozvola.

Uslov za dobijanje brokerske dozvole i dozvole za investicijskog menadžera je polaganje stručnog ispita prema Pravilniku i Programu, koje je donijela Komisija. U 2009. godini 11 kandidata je polagalo stručni ispit za brokera, a od toga njih 6 je položilo ispit. Stručni ispit za investicijskog savjetnika-menadžera u 2009. godini polagalo je 20 kandidata, a od toga položilo 12 kandidata. Ukupno je do sada stručni ispit za brokera položilo 204 kandidata, a za investicijskog savjetnika 112 kandidata.

Zakonom o vrijednosnim papirima utvrđena je obaveza vlasnika vrijednosnih papira da objavi podatke o sticanju više od 5% dionica s pravom glasa istog emitenta emitovanih putem javne ponude i o prodaji ili kupovini kojom je udio u ukupnom broju dionica s pravom glasa istog emitenta povećao iznad ili smanjio ispod jedne desetine, jedne petine, jedne četvrtine, jedne trećine, jedne polovine i dvije trećine. Ispunjavanje ove obaveze redovno se prati kako na berzanskom prometu, tako i na prometu vrijednosnih papira izvan berze.

Komisija je u 2009. godini provela postupke davanja saglasnosti na Statut, opšte akte i imenovanje nove uprave Registra vrijednosnih papira u FBiH d.d., te ostvarivala upravljačka prava učešćem na skupštinama Registra, kao zakonski zastupnik po osnovu dionica u vlasništvu Federacije.

U skladu sa novim Zakonom o tržištu vrijednosnih papira provedene su procedure davanja saglasnosti na Statut i opšte akte, imenovanje uprave i izdavanje dozvole za rad Sarajevske berze vrijednosnih papira.

Prateći promjene na tržištu vrijednosnih papira i primjenu zakona, Komisija je davanjem naloga učesnicima na tržištu inicirala promjene opštih akata i njihovo usklađivanje sa zakonima.

Profesionalni posrednici na tržištu

Početkom 2009. godine radilo je dvadeset brokerkih društava. Prestankom rada tri društva, ostalo je aktivno sedamnaest brokerskih društava. Ukupan broj dozvola brokerskim društvima na datum 31.12.2009. godine je iznosio 29 i to: 17 brokerskih, 3 dilerske, 2 dozvole za investicijsko savjetovanje, 3 dozvole za upravljanje portfeljem i 4 dozvole za agenta emisije.

Tokom 2009. godine, broj dilerskih dozvola se smanjio za 37 % u odnosu na 2008. godinu. Broj dozvola za investicijsko savjetovanje i upravljanje portfeljem je približno isti broju dozvola iz prethodne godine. Porastao je broj dozvola za agenta emisije, sa jedne na četiri dozvole.

Sveukupan broj dozvola na dan 31.12.2009. godine, u odnosu na početak godine, je u neznatnom opadanju i čini cca 88% svih dozvola na isti datum 2008. godine.

Početkom 2009. godine je bilo 13 društava koja su posjedovala dozvole za obavljanje dilerskih poslova. Zbog neodržavanja adekvatne tekuće likvidnosti 10 društava je, u toku 2009. godine, prestalo sa obavljanjem dilerskih poslova. Sa dilerskom dozvolom krajem 2009. godine su ostala tri društva, i to: Auctor doo Mostar, ASA Brokers doo Sarajevo i Raiffeisen brokers doo Sarajevo.

Zbog pada prometa i pada cijena na tržištu došlo je do nelikvidnosti u brokerskim društvima, što je prouzročilo da neka od njih prestanu raditi, a kod nekih je došlo do reduciranja aktivnosti i smanjenja broja uposlenih.

Pad prometa je prouzročio i druge poteškoće na tržištu, te neizmirenje obaveza prema drugim učesnicima (berza, Registar i dr.). Paralelno sa smanjenjem broja dozvola smanjen je i broj uposlenika u brokerskim društvima.

Početkom 2009. godine brokerske dozvole su imala 54 lica, ali je sa 31.12.2009. godine došlo do smanjenja na 44 lica ili za preko 20 %. Zbog nedostatka posla, odlaska iz brokerskih društava, prelaska na druga radna mjesta, kao i zbog nemogućnosti održavanja dozvole, u 2009. godini ukinuto je 17 brokerskih dozvola, a izdato 7 novih dozvola. Zbog krize na tržištu broj uposlenih u brokerskim društvima na dan 31.12.2009. godine, u odnosu na 31.12.2008. godine, je manji za 31 uposlenika ili 21 %. Pad uposlenosti je uzrokovan i zatvaranjem podružnica brokerskih društava.

Prikaz aktivnih dozvola brokerskih društava na dan 31.12.2009. godine

R. br.	DRUŠTVO brokersko-dilersko	DOZVOLE				
		Brokerska	Dilerska	Investic. savjetov.	Upravlj. portfeljem	Agent emisije
1	ASA Brokers doo Sarajevo	Aktivna	Aktivna	Aktivna	Aktivna	Aktivna
2	AW Broker doo Sarajevo	Aktivna				
3	Auctor doo Mostar	Aktivna	Aktivna			
4	Bond Invest d.o.o. Mostar	Aktivna				
5	Eurohaus d.o.o. Sarajevo	Aktivna			Aktivna	
6	eBrokers d.o.o. Sarajevo	Aktivna				
7	Fima d.o.o. Sarajevo	Aktivna				
8	General Broker doo Sarajevo	Aktivna				
9	Hypo Alpe Adria vrijedn. Doo Sarajevo	Aktivna				Aktivna
10	Kvantum SB Inc. dd Sarajevo	Aktivna				
11	NBC doo Sarajevo	Aktivna				
12	Market Bull d.o.o. Sarajevo	Aktivna				
13	Palisaen d.o.o. Sarajevo	Aktivna				
14	Raiffeisen Brokers d.o.o. Sarajevo	Aktivna	Aktivna	Aktivna	Aktivna	Aktivna
15	See Investment Sarajevo	Aktivna				Aktivna
16	Unibroker dd Sarajevo	Aktivna				
17	VGT Brokers d.d. Visoko	Aktivna				
	Ukupno	17	3	2	3	4

Minimalno propisani uvjeti za dozvole brokerskog društva iznose dva uposlena brokera. Za obavljanje poslova investicijskog savjetovanja i upravljanja portfeljem, u društvima koja posjeduju te dozvole trebaju imati i uposlene investicijske savjetnike-menadžere. Broj dozvola za investicijskog savjetnika-menadžera u 2009. godini je iznosio šest i veći je samo za jednu dozvolu u odnosu na 2008. godinu.

Prikaz novih dozvola u 2009. god., te obustava i ukidanja postojećih dozvola u 2009. god.

R. br.	DRUŠTVO	DOZVOLE – 2009. god. (datum izdavanja nove dozvole/obustave i ukidanja dozvola)				
		Brokerska	Dilerska	Invest Savjet	Upravlj. Portfelje m	Agent emisije
1	Bond Invest d.o.o. Mostar					
2	Hypo Alpe Adria vrijedn. doo Mostar					Izdavanje 02.04.09.
3	VGT Brokers d.d. Visoko		Obustava 17.06.2009. Ukidanje 29.12.2009.			
4	AW Broker doo Sarajevo		Ukidanje 03.07.2009.			
5	Fima d.o.o. Sarajevo		Obustava 08.1.2009. Obustava 26.05.2009. Ukidanje 25.08.2009.			
6	eBrokers d.o.o. Sarajevo		Obustava 04.02.2009. Obustava 26.05.2009. Ukidanje 25.08.2009.			
7	Eurohaus d.o.o. Sarajevo		Obustava 23.7.08-22.1.09. Obustava 02.06.2009. Ukidanje 29.12.2009.			
8	Raiffeisen Brokers d.o.o. Sarajevo		Obustava 17.06.2009. - 3 mjeseca			
9	Palisaen d.o.o. Sarajevo		Obustava 17.06.2009. Ukidanje 29.12.2009.			
10	Market Bull d.o.o. Sarajevo		Obustava 10.03.2009. Ukidanje 29.12.2009.			
11	Kvantum SB Inc. dd Sarajevo		Obustava 04.02.2009. Obustava 17.06.2009. Ukidanje 29.12.2009.			
12	See Investment Sarajevo					Izdavanje 12.11.09.
13	Unibroker dd Sarajevo					
14	Auctor doo Mostar		Obustava 17.06.2009			
15	NBC doo Sarajevo	Obustava od 22.10.-08.12.09.	Obustava 17.06.2009. Ukidanje 22.10.2009.			
16	ASA Brokers doo Sarajevo				Izdavanje 27.04.09.	Izdavanje 25.08.09.
17	General Broker doo Sarajevo					

Broj banaka sa dozvolom za obavljanje skrbničkih poslova je tokom 2009. godine ostao nepromjenjen. Međutim, neke od banaka ne koriste dozvolu koju imaju ili je korištenje dozvole svedeno na minimum. U 2009. godini je uvedena obaveza podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti na rukovoditelja organizacijskog dijela banke koji obavlja poslove sa vrijednosnim papirima.

Prikaz banaka koje imaju dozvolu za obavljanje skrbničkih poslova

R.br.	BANKA SKRBNIK
1	Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar
2	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3	UniCredit banka dd Mostar
4	NLB Tuzlanska banka dd Tuzla
5	Volksbank d.d. Sarajevo
6	Sparkasse d.d. Sarajevo (ABS Banka)
7	Intesa San Paolo d.d. Sarajevo
8	Investiciono-komercijalna banka Zenica

Prikaz banaka sa dozvolama za depozitne poslove u prometu i emisiji

R.br.	BANKA DEPOZITAR U PROMETU I EMISIJI
1	Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Mostar
2	Raiffeisen bank d.d. BH Sarajevo
3	UniCredit banka dd Mostar
4	NLB Tuzlanska banka dd Tuzla
5	Volksbank d.d. Sarajevo
6	Sparkasse d.d. Sarajevo (ABS Banka)
7	Intesa San Paolo d.d. Sarajevo
8	Investiciono-komercijalna banka Zenica
9	FIMA banka d.d. Sarajevo
10	Turkish Ziraat Bank Bosnia d.d. Sarajevo
11	Bosna Bank International d.d. Sarajevo
12	Pro Credit banka d.d. Sarajevo
13	KIB banka d.d. Velika Kladuša
14	Vakufska banka Sarajevo
15	Bobar Banka a.d.Biljeljina Filijala Sarajevo
16	Nova banka a.d. Banja Luka, Filijala Sarajevo

Rezimirajući prethodne podatke može se konstatovati da je broj brokerskih društava koja se bave poslovima sa vrijednosnim papirima u padu (od 20 na 17 društava), uglavnom zbog smanjenja poslova i nelikvidnosti. Nove dozvole kod brokerskih društava se odnose samo na poslove agenta emisije (tri dozvole). Broj dozvola za fizičke osobe brokere/dilere je u opadanju za 20%, a dozvola za investicijske savjetnike/menadžere za 15%. Broj uposlenika kod brokerskih društava je smanjen za 21%.

Prijenos vrijednosnih papira

Prijenos vrijednosnih papira vrši se u Registru vrijednosnih papira. U ukupnom broju prijenosa (izuzimajući prijenose po osnovu poslova zaključenih na Sarajevskoj berzi-burzi), najviše prijenosa je izvršeno po osnovu nasljeđivanja što čini 43,35 % svih prijenosa izvršenih preko Registra.

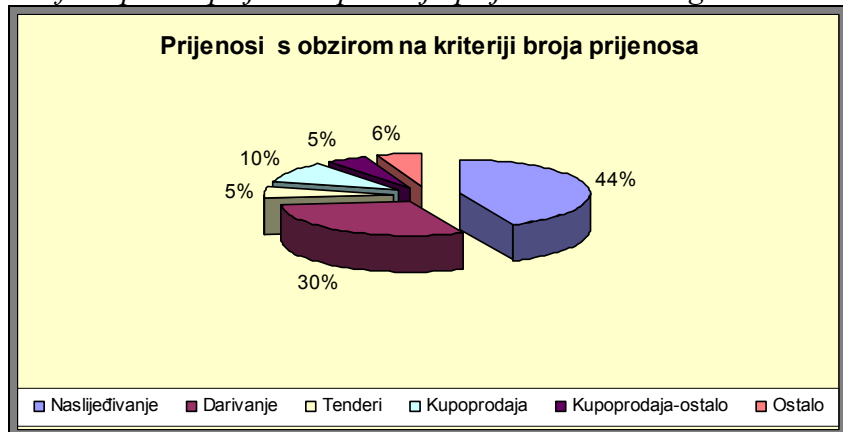
Prikaz prijenosa u 2009. godini, po segmentima

Prijenosi	Br. vrij. papira	%	Br.prijenosa	%
Nasljeđivanje	249.760	5,14	741	43,35
Darivanje	353.374	7,27	519	30,37
Tenderi	142.958	2,94	88	5,15
Kupoprodaja	1.283.483	26,41	178	10,42
Kupoprodaja-ostalo	193.448	3,98	86	5,03
Ostalo	2.636.415	54,26	97	5,68
Ukupno	4.859.438	100%	1.709	100%

Grafički prikaz prijenosa po broju vrijednosnih papira u 2009. godini

Grafički prikaz prijenosa po broju prijenosa u 2009. godini

Pokazatelji odnosa prijenosa - 2009 prema 2008.godini

Segment	Br. prijenosa		Br. vrij papira	
	2008	2009	2008	2009
Naslijeđivanje	1.701	741	358.719	249.760
Darivanje	497	519	577.452	353.374
Tenderi	246	88	339.458	142.958
Kupoprodaja	144	178	58.054	1.283.483
Kupoprodaja-ostalo	-	86	-	193.448
Ostalo	406	97	2.464.047	2.636.415
Ukupno	2.994	1.709	3.797.730	4.859.438

U 2009 godini je evidentan pad broja prijenosa u odnosu na 2008. godinu, za oko 43%. Količina prenesenih vrijednosnih papira u 2009 godini, u odnosu na 2008. godinu, je u porastu za oko 22%. Najveći broj prijenosa je izvršen po osnovu naslijeđivanja, zatim darivanja, te slijede ostali pijenosi. Značajna količina prenesenih vrijednosnih papira u iznosu od 26,41 % od ukupne količine svih prenesenih vrijednosnih papira, pripada segmentu izvanberzanske kupoprodaje.

Prijenosi darovanjem

DAROVANJE	Br prijenosa	Kol. Dionica
Darovanje - između srodnika	235	230.323
Darovanja - ostala	284	123.051
Ukupno	519	353.374

Darovanje između srodnika čini 45 % od ukupnog broja svih prijenosa darovanjem, dok količina prenesenih vrijednosnih papira između srodnika čini 65 % od količine svih prijenosa po ovom osnovu.

Prikaz pregleda prijenosa po osnovu darivanja – 2002-2009.godini

Godina	Br. prijenosa	Br. vrijednosnih papira
2002	529	913.264
2003	1.032	1.596.292
2004	1.084	1.075.478
2005	783	920.920
2006	695	564.143
2007	650	1.007.454
2008	497	577.452
2009	519	353.374

Količina prenesenih dionica darovanjem u 2009. godini je najmanja u periodu 2002-2009. godina, dok je broj prijenosa približan broju u 2002 godini.

Izvanberzanska kupoprodaja

Izvanberzanske transakcije u 2009. godini, po svim vrijednostima, u odnosu na 2008. godinu su u porastu. Naime, vrijednost izvanberzanskog prometa u 2008 godini čini 19 %, broj dionica kojima se trgovalo u izvanberzanskim transakcijama čini 4,4%, te broj transakcija 80 % od istih segmenata u 2009. godini. Broj emitenata čijim dionicama se trgovalo iznosi 30, dok je taj broj u 2008. godini iznosio 16.

Pokazatelji odnosa trgovanja izvan berze – 2009. prema 2008. godini

Segment	Br. transakcija		Br. vrij. papira		Vrijednost	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Izvanburzanska kupoprodaja	143	178	55.632	1.283.483	3.290.357,79	17.085.163,92

Prikaz značajnijih izvanberzanskih transakcija, po vrijednosti

Emitent	Br prijenosa	Količina	Vrijednost
STANDARD DD SARAJEVO	2	761667	10.563.778,00
UTP "LIPA" DD TRAVNIK	1	208000	3.090.880,00
UNIS LASTA DD SARAJEVO	1	221247	2.489.029,00
ENERGOINVEST -TDS SARAJEVO	10	54962	243.762,00
PBS DD SARAJEVO	1	2417	217.530,00
BOR BANKA DD SARAJEVO	1	1770	159300
VAKUFСКА BANKA SARAJEVO	1	1193	107.370,00
IRIS COMPUTERS SARAJEVO	1	8985	103.328,00
POBJEDA DD TEŠANJ	83	5146	89.218,00
CENTROTRANS-TRANZIT SARAJEVO	13	1083	42.424,12
10 prvih emitenata, po vrijednosti prometa	114	1.266.470	17.106.619,12

Prve tri, u prednjoj tabeli, iskazane transakcije čine transakcije prijavljene berzi, kao paketi dionica (društvo Standard dd Sarajevo, Unis lasta Sarajevo i UTP Lipa dd Travnik, u vrijednosti od 16.140.762 KM ili 94% od ukupne vrijednosti izvanberzanskih transakcija.

Vezano za izvanberzanski promet značajno je navesti da su „paketi dionica“ transakcije koje se zaključuju izvan berze na način propisan Pravilnikom Komisije, a prijavljuju se berzi. Sa zaključivanjem ovih transakcija se počelo u 2009. godini i bilo ih je tri.

Zbog raskida Ugovora iz procesa privatizacije izvršen je prijenos dionica na Vladu TK Polet Tuzla i kod društva FDM Mostar. Kod emitenta Zenicatrans dd Zenica, promjena vlasničke strukture je izvršena zbog statusne promjene osnivača. Prijenosi kod Bosnalijek-a su izvršeni temeljem aneksa ugovora zaključenog između Vlade Federacije BiH i Libijske vlade koja je paket dionica prenijela na fond u svom vlasništvu. Prijenos dionicama Sarajevo osiguranja je temeljen na Odluci Vlade Tuzlanskog kantona na prijedlog stečajnog upravnika. Prijenosi obveznica koje je emitirala Federacija BiH se odnose na obveznice po osnovu ratne štete.

Prikaz pojedinačno iskazanih prijenosa po godinama

Godina	Temelj prijenosa	Br. prijenosa	%	Br. dionica	%
2002	Naslijeđivanje	191	16,26	179.637	1,97
	Darivanje	529	45,02	913.264	10,03
	Kupoprodaja	433	36,85	641.965	7,05
	Ostalo	22	1,87	7.370.049	80,95
	Ukupno	1.175	100	9.104.915	100
2003	Naslijeđivanje	552	18,92	829.490	11,83
	Darivanje	1.032	35,38	1.596.292	22,76
	Kupoprodaja	1.289	44,19	4.052.588	57,79
	Ostalo	44	1,51	533.377	7,62
	Ukupno	2.917	100	7.012.047	100
2004	Naslijeđivanje	938	28,96	536.314	13,60
	Darivanje	1.084	33,47	1.075.478	27,27
	Kupoprodaja	1.044	32,23	1.533.259	38,87
	Ostalo	173	5,34	799.312	20,26
	Ukupno	3.239	100	3.944.363	100
2005	Naslijeđivanje	2.286	61,10	918.314	32,80
	Darivanje	783	20,90	920.920	32,90
	Kupoprodaja	250	6,70	524.820	18,90
	Tender	25	0,70	44.053	1,60
	Ostalo	397	10,60	385.253	13,80
	Ukupno	3.741	100	2.793.360	100
2006	Naslijeđivanje	2.363	32,00	600.092	23,15
	Darivanje	695	18,20	564.143	21,77
	Kupoprodaja	135	3,60	319.479	12,32
	Tender	598	15,70	502.530	19,39
	Ostalo	18	0,50	605.686	23,37
	Ukupno	3.809	100	2.591.930	100
2007	Naslijeđivanje	4.318	54,95	784.135	16,42
	Darivanje	650	8,27	1.007.454	21,09
	Kupoprodaja	77	0,98	59.406	1,24
	Tender	2.587	32,92	916.811	19,20
	Ostalo	226	2,88	2.008.453	42,05
	Ukupno	7.858	100	4.776.259	100
2008	Naslijeđivanje	1.701	56,81	358.719	9,45
	Darivanje	497	16,60	577.452	15,20
	Kupoprodaja	246	8,22	339.458	8,94
	Tender	144	4,81	58.054	1,53
	Ostalo	406	13,56	2.464.047	64,88
	Ukupno	2.994	100	3.797.730	100
2009	Naslijeđivanje	741	43,35	249.760	5,14
	Darivanje	519	30,37	353.374	7,27
	Kupoprodaja	178	10,42	1.283.483	26,41
	Kupoprodaja-ostalo	86	5,03	193.448	3,98
	Tender	88	5,15	142.958	2,94
	Ostalo	97	5,68	2.636.415	54,26
	Ukupno	1.709	100	4.859.438	100

Prednja tabela prikazuje pojedinačne prijenose, po godinama, od uspostavljanja prometa na tržištu.

Ukupan broj vlasnika vrijednosnih papira registrovanih u Registru vrijednosnih papira u FBiH iznosi 377.644, od čega 171.435 čine dioničari dioničkih društava, a 206.219 dioničari fondova i 30.810 vlasnici obveznica.

Broj vlasnika vrijednosnih papira u 2009. godine je u porastu, u odnosu na 2008. godinu, radi registriranja vlasnika obveznica po osnovu stare devizne štednje (27.310) i obveznica po osnovu ratne štete (3.500). Broj vlasnika registriranih obveznica čini cca 8,6% od ukupnog broja vlasnika vrijednosnih papira. Na povećanje je uticala i izvršena registracija 16 novih dioničkih društava i njihovih dioničara.

Prikaz broja registriranih vlasnika računa kod Registra

Datum	Ukupno vlasnika	Ukupno emitenata
31.12.2009	377.644	639
31.12.2008	333.036	652
31.12.2007	330.296	652
31.12.2006	396.947	681
31.12.2005	563.642	727
31.12.2004	557.741	704
31.12.2003	510.885	607
31.12.2002	482.671	426
31.12.2001	389.723	111
31.12.2000	1.108	22

Nominalna vrijednost dionica u 2009. godini, za fizičke i pravne osobe (domaće i ino), čini:

PRAVNE OSOBE		FIZIČKE OSOBE	
Domaće	Ino	Domaće	Ino
6.922.534.108,58	1.996.025.800,42	2.595.868.481,87	255.680.679,87
Ukupno: 8.918.559.909,00		Ukupno: 2.851.549.161,74	

Nominalna vrijednost vrijednosnih papira na skrbničkim računima na dan 31.12.2009. godine iznosi 356.944.411,20 KM, a na računima na ime kod skrbnika 58.183.572,20 KM.

Iznos nominalne vrijednosti vrijednosnih papira kod fizičkih osoba čini svega 24% od ukupnog nominalnog iznosa vrijednosnih papira.

Može se konstatovati da 2009. godinu karakterizira pad broja prijenosa po osnovu tendera, nasljeđivanja i prijenosa koji se vode pod „ostalo“, te porast broja prijenosa po osnovu darovanja i izvanberzanske kupoprodaje. Posebno veliki pad bilježe prijenosi po osnovu preuzimanja dioničkih društava. Broj tendera je, u odnosu na prethodnu godinu, prepolovljen. Izvanberzanska kupoprodaja je u porastu, zbog prometa tri paketa dionica.

Promet na berzi

U 2009. godini na Sarajevskoj berzi-burzi ostvaren je ukupan promet od 219.085.458,65 KM, što čini 62,32% od ukupnog prometa koji je ostvaren na dvije berze u BiH. U sklopu 25.707 transakcija prometovano je 19.632.223 vrijednosna papira. U iznos ukupnog prometa za 2009. godini na Sarajevskoj berzi uključena je vrijednost prijavljenih 176 vanberzanskih transakcija i 3 paketa dionica u iznosu od 17.443.770,44 KM.

U poređenju sa prethodnom godinom, vrijednost ukupnog prometa na Berzi je značajno smanjenjena, za više od dva puta. U prvom polugodištu 2009. godine uvedena su dva podsegmenta slobodnog tržišta. Primarno slobodno tržište obuhvata 30 najlikvidnijih emitenata koji nisu uvršteni na Kotaciju, a koji istovremeno ispunjavaju svoje obaveze izvještavanja u skladu sa propisom Komisije. Cijena dionica emitenta koji su uvršteni na ovom segmentu ne može odstupati više od 20% od zvaničnog kursa prethodnog dana.

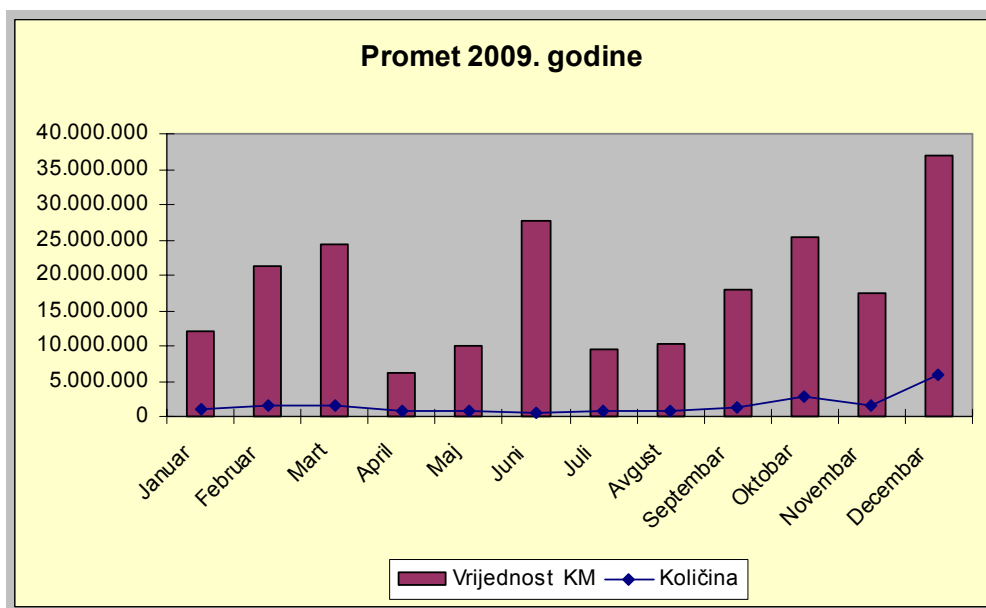
Na sekundarnom slobodnom tržištu nalaze se emitenti koji nisu uvršteni na Kotaciju i koji ne ispunjavaju uslove za uvrštenje na primarno slobodno tržište niti se nalaze u postupku stečaja. Cijena dionica emitenta koji su uvršteni na sekundarno slobodno tržište ne može odstupati više od 50% od zvaničnog kursa prethodnog dana. Uveden je novi podsegment tržišta za emitente u postupku stečaja, na koji se uvrštavaju objavom početka stečajnog postupka u „Službenim novinama FBiH“. Za ove emitente nisu predviđena cjenovna ograničenja. Novost je trgovanje obveznicama koje je emitovala Federacija BiH za izmirenje ratnih potraživanja, te komercijalnim zapisima koje je emitovao FIS dd Vitez.

Najveći mjesečni promet tokom 2009. godine ostvaren je u decembru mjesecu i iznosio je 36.900.741 KM, dok je najniži promet zabilježen u aprilu mjesecu 2009. godine. Prosječni mjesečni promet u 2009. godini iznosio je 18.257.1227 KM. Pad vrijednosti prometa je pratio i pad cijena dionica, te pad indeksa na berzi.

Promet na SASE u 2009. godini

Mjesec	Vrijednost	Količina	Poslovi
Januar	12.119.637	1.034.295	1.704
Februar	21.324.489	1.522.865	1.583
Mart	24.472.518	1.492.749	1.946
April	6.028.487	681.524	1.891
Maj	10.103.030	772.876	2.369
Juni	27.705.459	585.007	2.478
Juli	9.481.891	875.734	1.748
Avgust	10.267.793	884.753	2.372
Septembar	17.820.933	1.346.307	3.233
Oktobar	25.395.048	2.871.679	2.419
Novembar	17.465.432	1.625.382	1.624
Decemar	36.900.741	5.939.052	2.340
Ukupno	219.085.459	19.632.223	25.707
Prosjek	18.257.122	1.636.019	2.142

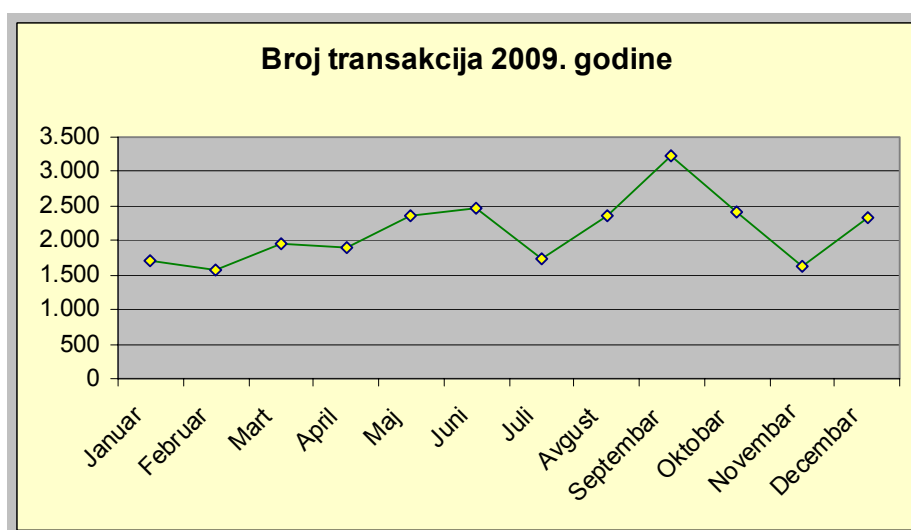
Grafik Promet 2009. godine

Pored vrijednosti, kao jedan od značajnih parametara kretanja prometa je i broj realizovanih transakcija. Početkom godine, nastavljen je trend pada broja transakcija koji je evidentiran krajem 2008. godinu, s tim da je održan na približno istom nivou izuzev u mjesecu septembru kada je zabilježen najveći broj zaključnih transakcija u 2009. godini. Smanjenju broja transakcija doprinijelo je smanjenje likvidnosti što je vodilo ka daljem padu cijena dionica odnosno smanjenju ponude vrijednosnih papira.

Na promet ostvaren kroz zaključene transakcije na SASE otpada cca 92% ukupnog prometa dok se ostatak od cca 8% odnosi na vrijednost prometa po osnovu vanberzanskih transakcija koje su prijavljene Berzi.

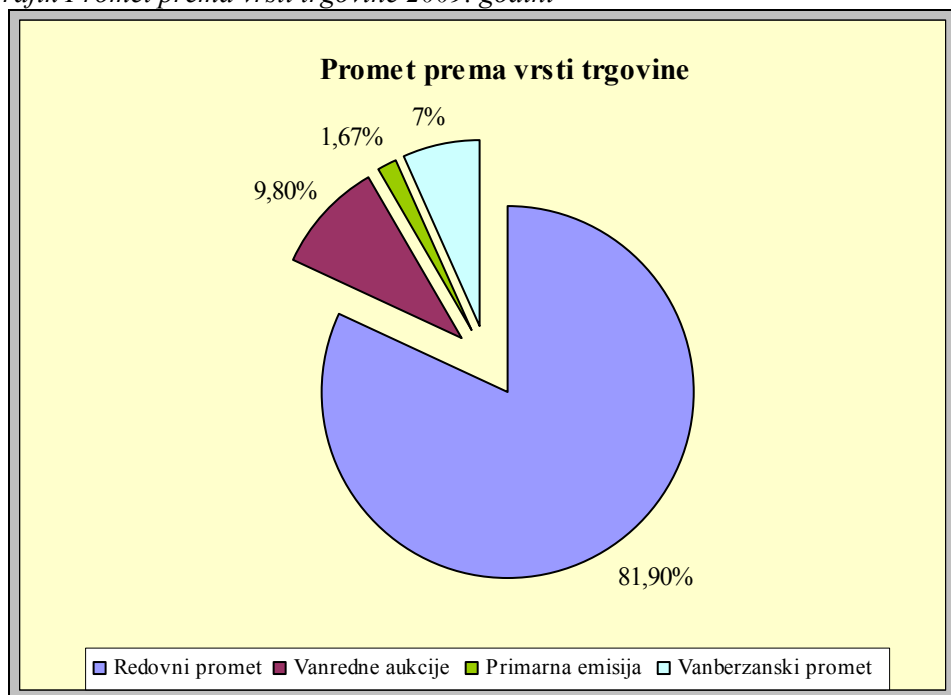
Grafik Transakcije u 2009

Promet prema vrsti trgovine u 2009. godini

Promet po vrstama trgovine	Promet		Vrijednosni papiri		Transakcije	
	-KM-	%	Broj	%	Broj	%
BTS Trgovina						
Redovna berzanska trgovina	171.492.746,11	85,05%	16.257.736	88,61%	25.447	99,68%
Vanredne aukcije	25.765.154,75	12,78%	1.950.173	10,63%	53	0,21%
Primarna trgovina	4.383.787,35	2,17%	139.105	0,76%	28	0,11%
Ukupno BTS	201.641.688,21	100,00%	18.347.014	100,00%	25.528	100,00%
Vanberzanska trgovina						
Paketi dionica	16.140.762,54	92,53%	1.190.664	92,64%	3	1,68%
Vanberzanske transakcije	1.303.007,90	7,47%	94.545	7,36%	176	98,32%
Ukupno vanberzanska trgovina	17.443.770,44	100,00%	1.285.209	100,00%	179	100,00%
Ukupno	219.085.458,65		19.632.223		25.707	

Grafik Promet prema vrsti trgovine 2009. godini

Promet na kotacijama je znatno manji u odnosu na slobodno tržište. Međutim, može se konstatovati da je promet po svim segmentima imao približno jednak trend pada tokom čitave godine.

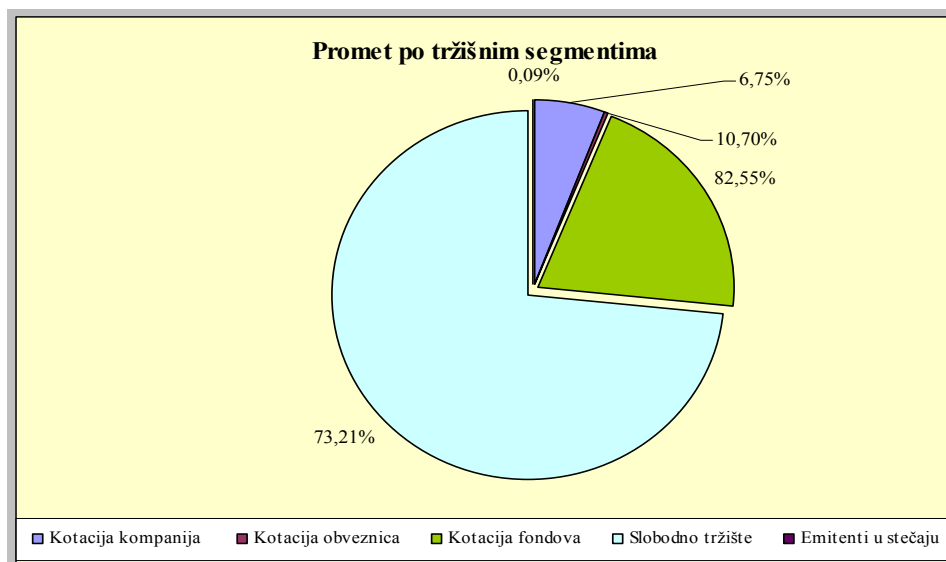
Promet po tržišnim segmentima u 2009. godini

Promet po tržišnim segmentima*	Promet		Vrijednosni papiri		Transakcije	
	-KM-	%	Broj	%	Broj	%
Kotacija kompanija	10.181.468,02	5,94%	704.495	4,33%	3.489	13,71%
Kotacija fondova	35.414.774,81	20,65%	7.750.469	47,67%	2.813	11,05%
Kotacija - obveznice	195.385,51	0,11%	882.258	5,43%	354	1,39%
Primarno Slobodno tržište	63.856.241,94	37,24%	2.935.452	18,06%	16.526	64,94%
Sekundarno Slobodno tržište	61.688.734,25	35,97%	3.941.253	24,24%	2.234	8,78%
Emitenti u stečaju	156.141,58	0,09%	43.809	0,27%	31	0,12%
Ukupno:	171.492.746,11	100,00%	16.257.736	100,00%	25.447	100,00%

Emitenti po tržišnim segmentima u 2009. godini

Emitenti	Broj
Ukupno emitenata	529
Min. 1 trgovina u periodu	287
Kotacija kompanija	3
Kotacija fondova	11
Primarno Slobodno tržište	30
Sekundarno Slobodno tržište	457
Emitenti u stečaju	28
Novo-uvrštenih emitenata	36
Obustava prometa	26

Grafik-Promet po tržišnim segmentima u 2009. godini

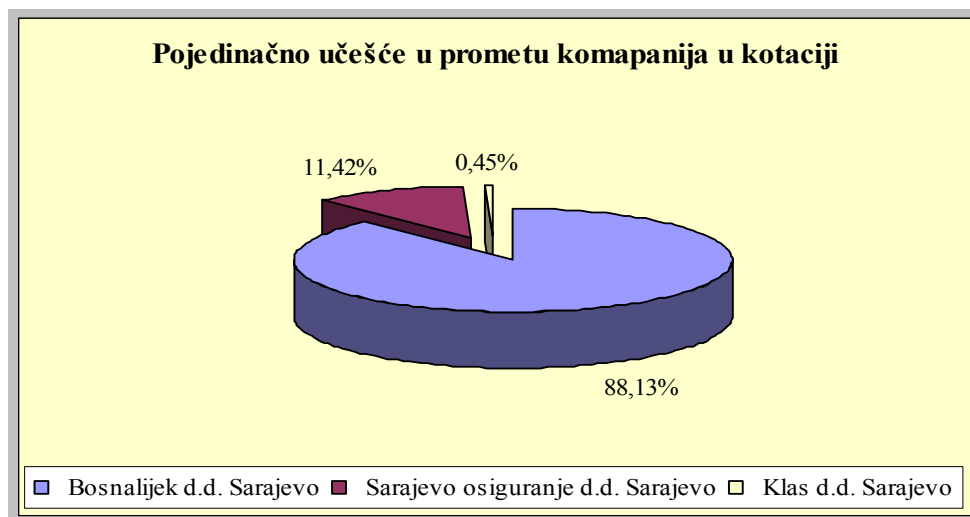
Na Kotaciji kompanija ostvaren je promet u iznosu od 10.181.468,02 KM ili 5,94% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 704.495 dionica. I dalje se na zvaničnoj kotaciji trguje dionicama samo tri emitenta.

Promet na Kotaciji kompanija u 2009. godini

Naziv emitenta	Broj transakcija	Promet (KM)	Broj trgovanih dionica	Godišnja promjena kursa
Bosnalijek d.d. Sarajevo	3.141	9.416.306	620.863	-3,36%
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	339	741.728	80.427	-23,64%
Klas d.d. Sarajevo	9	23.435	3.205	-26,16%
Ukupno	3.489	10.181.468	704.495	

Grafik Pojedinačno učešće u prometu kompanija u kotaciji

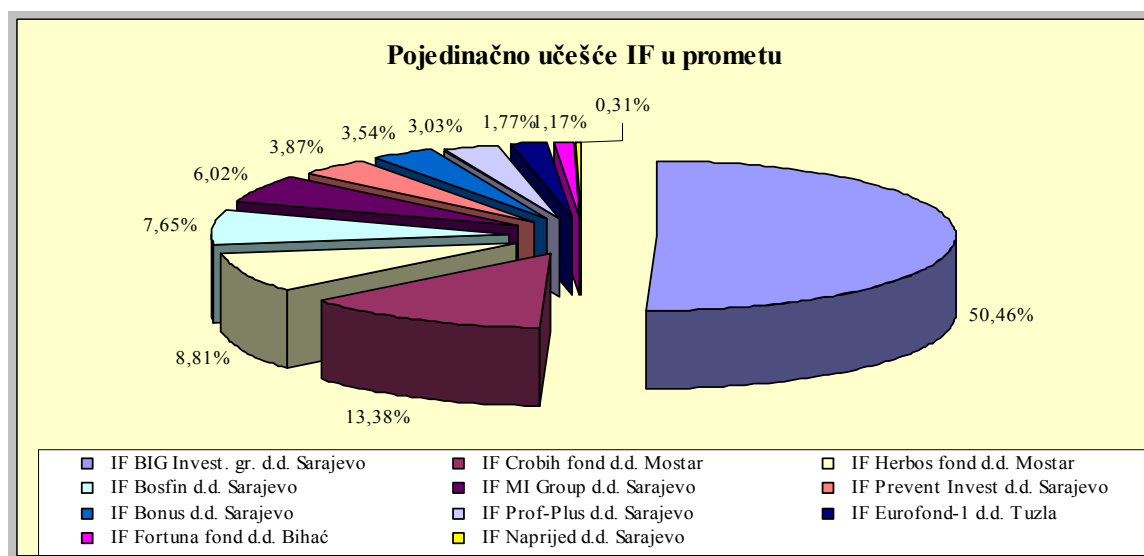
Na Kotaciji dionica fondova, promet ostvaren u 2009. godini iznosio je 35.414.774,81 KM ili 20,65% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Kotaciji fondova ostvaren je dionicama ZIF BIG Investiciona grupa d.d. Sarajevo u iznosu od 17.871.687,86 KM, uz godišnji porast kursa od 17,66%. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 7.750.469 dionica.

Zabilježen je trend rasta učešća prometa na Kotaciji fondova u ukupnom prometu sa cca 11% na cca 18% u odnosu na prošlu godinu.

Promet na Kotaciji fondova u 2009. godini

Naziv IF-a	Broj transakcija	Promet (KM)	Broj trgovanih dionica	Godišnja promjena kursa
IF BIG Invest. gr. d.d. Sarajevo	1.277	17.871.688	4.178.628	17,66%
IF Crobih fond d.d. Mostar	216	4.739.959	719.728	-4,90%
IF Herbos fond d.d. Mostar	187	3.119.048	705.181	-16,18%
IF Bosfin d.d. Sarajevo	330	2.707.635	486.044	-5,07%
IF MI Group d.d. Sarajevo	347	2.130.821	402.606	14,67%
IF Prevent Invest d.d. Sarajevo	97	1.370.989	374.782	-45,32%
IF Bonus d.d. Sarajevo	44	1.252.662	262.933	-19,64%
IF Prof-Plus d.d. Sarajevo	61	1.071.379	286.012	-52,90%
IF Eurofond-1 d.d. Tuzla	31	627.084	203.706	-33,22%
IF Fortuna fond d.d. Bihać	95	413.592	102.303	-28,34%
IF Naprijed d.d. Sarajevo	128	109.919	28.546	-16,87%
Ukupno	2.813	35.414.775	7.750.469	

Pojedinačno učešće IF u prometu

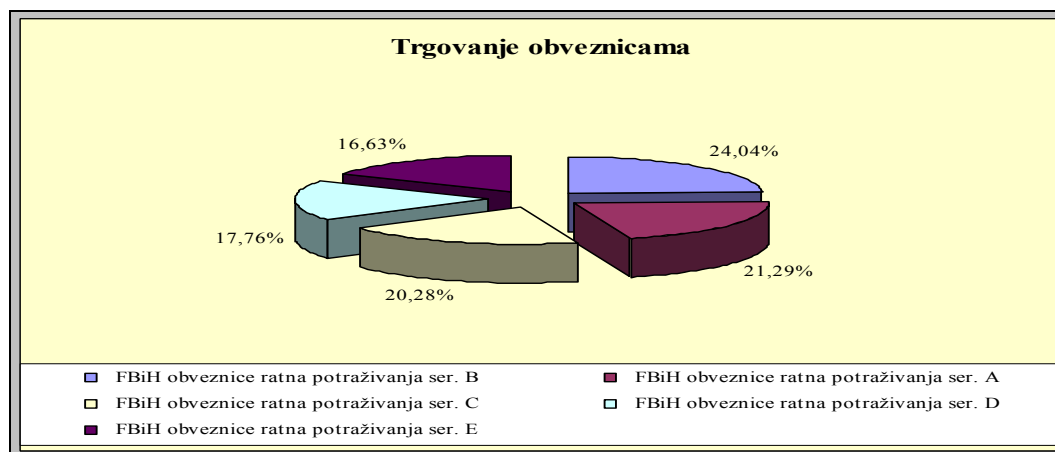

Na Kotaciji obveznica, ostvaren je promet od 195.385,51 KM ili 0,11% od ukupno ostvarenog prometa. Na ovom segmentu tržišta, u sklopu 354 transakcije prometovano je 882.258 obveznica.

Promet na Kotaciji obveznica u 2009. godini

Emitent	Broj transakcija	Promet (KM)	Broj trgovanih obveznica
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. B	83	46.971	208.437
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. A	60	41.589	163.365
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. C	72	39.631	181.001
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. D	72	34.701	168.044
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. E	67	32.493	161.411
Ukupno	354	195.386	882.258

Grafik Trgovanje obveznicama

Promet na Primarnom slobodnom tržištu iznosio je 63.856.241,94 KM ili 37,24% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Primarnom slobodnom tržištu ostvaren je sa dionicama emitenta JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u iznosu od 21.745.091,40 KM.

Promet na Sekundarnom slobodnom tržištu iznosio je 61.688.734,25 KM ili 35,97% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Sekundarnom slobodnom tržištu ostvaren je sa dionicama emitenta Elektro grupa d.d. Jajce u iznosu od 19.660.830,00 KM.

Ukupan godišnji promet na tržištu za emitente u stečaju iznosio je 156.141,58 KM.

Emitenti na Slobodnom tržištu razvrstani prema ostvarenom prometu za 2009.god.

Naziv emitenta	Broj transakcija	Promet	Broj trgovanih dionica	Godišnja promjena kursa
JP Elektroprivreda BiH dd Sarajevo	4.339	21.745.091	774.882	-14,62%
Elektro grupa d.d. Jajce	36	19.660.830	58.662	-
BH Telecom d.d. Sarajevo	4.056	13.440.993	614.814	-27,35%
Opresa dd Sarajevo	6	12.127.789	623.876	-40,00%
Fabrika duhana Sarajevo dd Sarajevo	2.214	8.306.761	84.770	-2,79%
IK Banka dd Zenica	998	7.377.878	61.458	-26,56%
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Sarajevo	10	4.687.181	9.893	-64,35%
Zadrugar d.d. Jajce	21	4.220.139	11.207	48,08%
ASA Osiguranje d.d. Sarajevo	2	4.000.000	40.000	-
DD Energoinvest VMC d.d. Sarajevo	13	2.381.439	78.987	-50,02%
Ukupno Top10 emitenata po prometu	11.695	97.948.102	2.358.549	

U 2009. godini na Berzi uspješno je održano 41 vanrednih aukcija u ukupnoj vrijednosti od 25.765.154,75 KM U tabeli su prikazane vrijednosti prometa putem vanrednih aukcija na Berzi, po mjesecima pojedinačno.

Promet-vanredne aukcije 2009. godini

Mjesec	Kol.	Vrijednost	Poslovi
Januar	192.459	293.081	3
Februar	135.870	13.587	1
Mart	5.006.264	88.596	7
April	327.895	58.622	2
Maj	1.315.600	44.000	1
Juni	950.413	29.741	4
Juli	3.957.514	303.994	2
Avgust	0	0	0
Septembar	236.127	76.361	4
Oktobar	9.877.773	675.113	6
Novembar	1.133.327	185.443	4
Decembar	2.631.913	181.635	7
Ukupno	25.765.155	1.950.173	41
Prosjeck	2.147.096,25	162.514,42	3,42

Putem Sarajevske berze vrijednosnih papira u 2009. godini okončane su tri javne ponude vrijednosnih papira, u kojim je upisano 139.105 vrijednosnih papira ukupne vrijednosti u iznosu od 4.383.787,35 KM.

Javna ponuda putem Berze 2009. godina

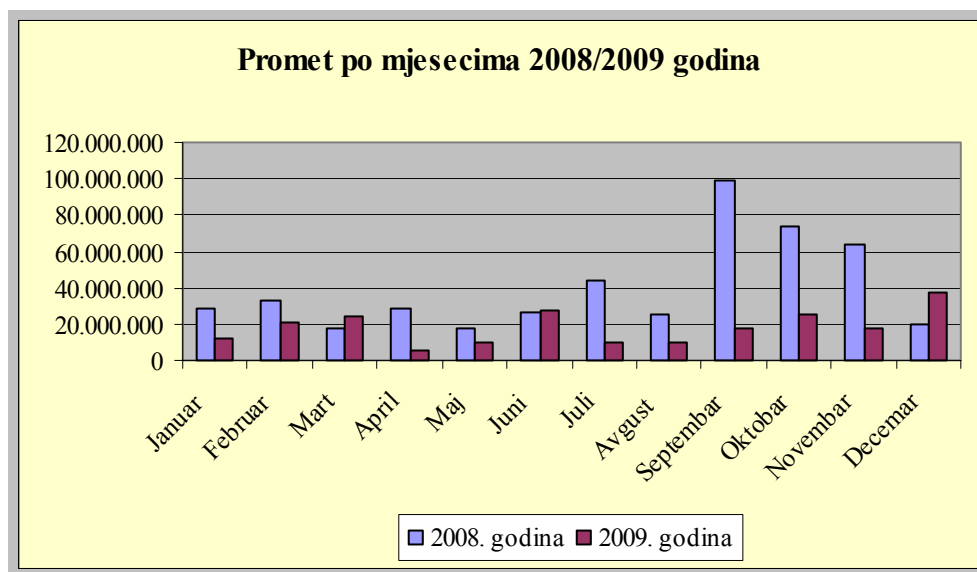
Početak upisa	Završetak upisa	Emitent	Vrsta VP	Cijena upisa	Ukupna vrijednost emisije (KM)	Broj upisanih obveznica	Broj transakcija
24.08.09.	31.08.09.	FIS d.o.o Vitez	Kom. zapisi	93,47	561.287,35	6.005	11
25.11.09.	03.12.09.	ASA FINANCE d.d. Sarajevo	obveznice	100,00	1.810.000,00	18.100	16
07.12.09.	15.12.09.	FAD d.d. Jelah-Tešanj	dionice	17,50	2.012.500,00	115.000	1
Ukupno		-	-	-	4.383.787,35	139.105	28

U tabeli i grafiku su uporedno prikazane vrijednosti prometa u 2008. i 2009. godini, na kojem se vidi da je vrijednost prometa u 2009. godini na znatno nižem nivou u poređenju sa prethodnom godinom.

Uporedni pregled prometa 2008/09

Mjesec	2008. godina			2009. godina			Omjer vrijednosti prometa 2009/2008
	Br. dionica	Vrijednost	Broj transakcija	Br. dionica	Vrijednost	Broj transakcija	
Januar	1.590.003	28.176.737	4.564	1.034.295	12.119.637	1.704	0,43
Februar	1.278.561	32.765.441	4.399	1.522.865	21.324.489	1.583	0,65
Mart	959.117	17.072.217	3.499	1.492.749	24.472.518	1.946	1,43
April	1.394.272	28.459.792	3.320	681.524	6.028.487	1.891	0,21
Maj	1.156.281	17.501.950	3.811	772.876	10.103.030	2.369	0,58
Juni	1.426.097	26.472.026	2.851	585.007	27.705.459	2.478	1,05
Juli	1.036.346	44.291.582	2.930	875.734	9.481.891	1.748	0,21
Avgust	831.385	25.845.864	1.892	884.753	10.267.793	2.372	0,40
Septembar	1.660.283	98.870.050	2.854	1.346.307	17.820.933	3.233	0,18
Oktobar	2.732.032	74.151.013	4.617	2.871.679	25.395.048	2.419	0,34
Novembar	2.080.204	63.321.559	2.547	1.625.382	17.465.432	1.624	0,28
Decembar	971.094	20.151.145	1.957	5.939.052	36.900.741	2.340	1,83
Ukupno	17.115.675	477.079.376	39.241	19.632.223	219.085.459	25.707	0,46

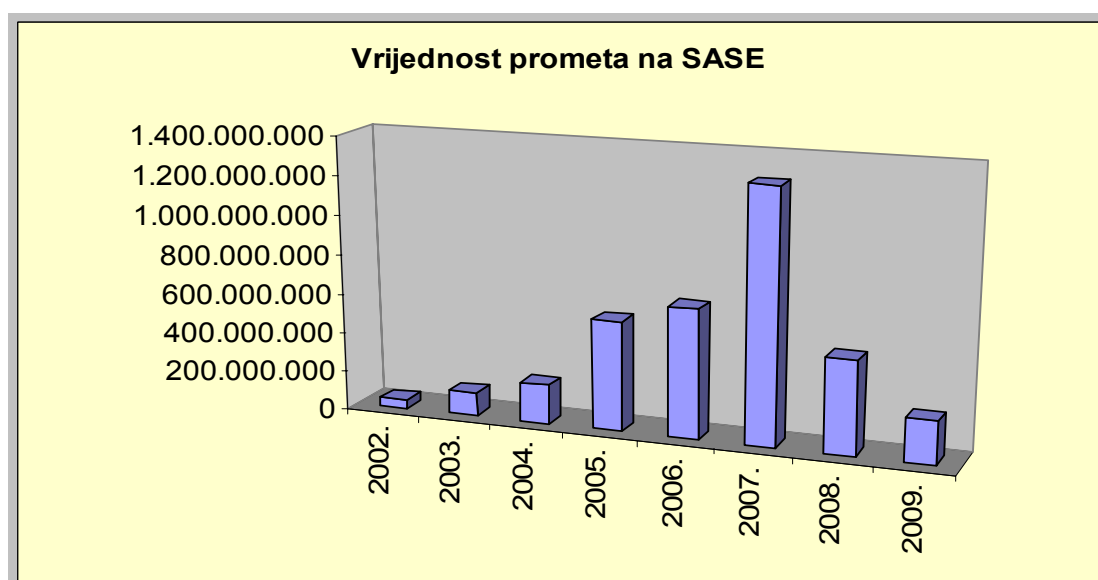
Grafik Usporedne vrijednosti mjesečnog prometa 2008/09

Promet na Berzi 2002-2009.godina

Godina	Vrijednost prometa na SASE	%
2002.	41.673.040	
2003.	116.593.404	179,78%
2004.	198.847.036	70,55%
2005.	555.353.930	179,29%
2006.	654.717.253	17,89%
2007.	1.274.340.116	94,64%
2008.	477.079.376	-63,51%
2009.	219.085.459	-54,08%

Grafik Promet na Berzi 2002-2009. godina

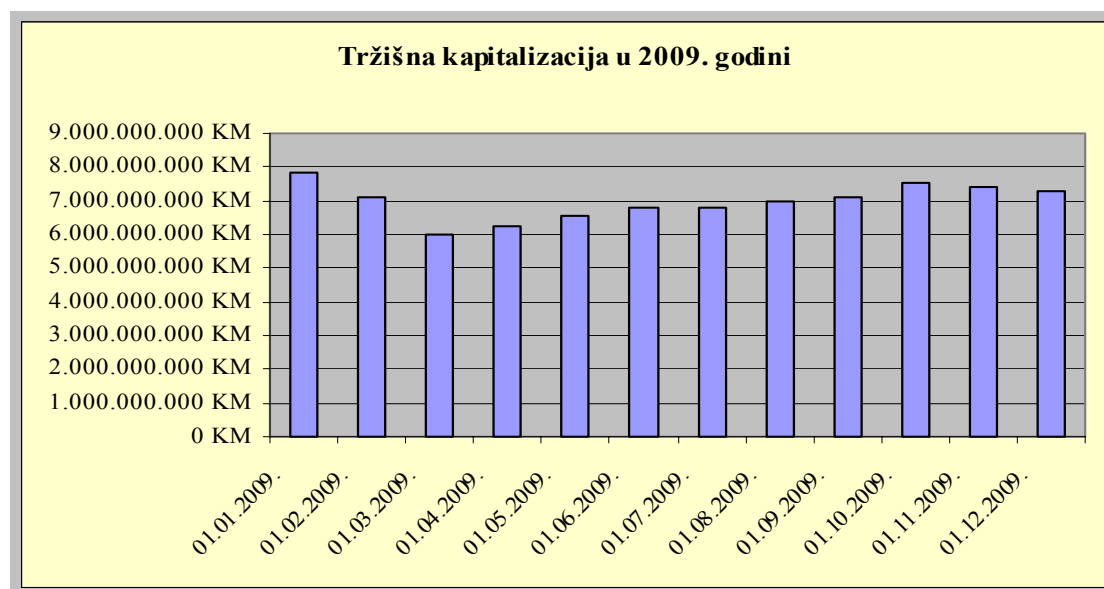
U 2009. godini nastavljen je trend pada prometa na Berzi, tako da je ostvareni promet u 2009. godini na nivou prometa iz 2004. godine. Ovako drastičan pad prometa je rezultat kako globalne ekonomske krize, tako i cjelokupnog makroekonomskog okruženja u kojem se odvija promet vrijednosnim papirima, a što se odrazilo na povlačenje stranih i domaćih investitora sa tržišta i konačno na pad cijena dionica na tržištu kapitala.

Tržišna kapitalizacija u 2009. godini zabilježila je pad u odnosu na 2008. godinu u iznosu od 650.002.991,57 KM ili 8,32%.

Tržišna kapitalizacija na SASE 2008/09.godina

Tržišna kapitalizacija	31.12.2008.	31.12.2009.	% promjene
Iznos (KM)	7.808.681.905,37	7.158.678.913,80	-8,32%

Grafik Tržišna kapitalizacija u 2009. godini

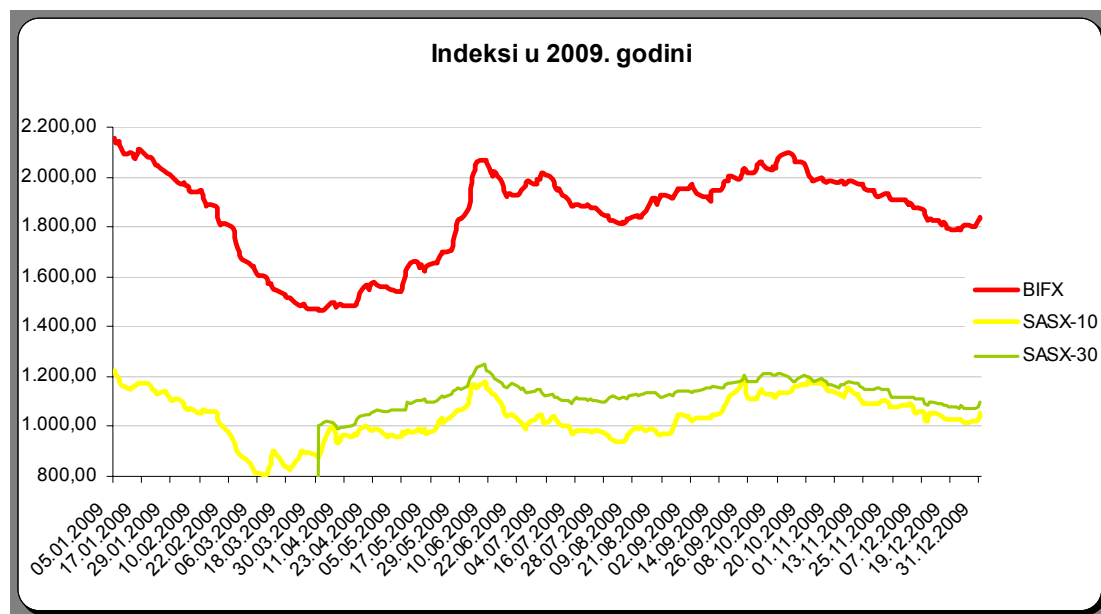
Kod indeksa investicijskih fondova BIFX-a zabilježen je pad vrijednosti od 13,95%. Pad je zabilježen i kod glavnog indeksa Sarajevske berze SASX-10, čija je vrijednost pala za 14,64% u odnosu na prethodnu godinu.

Od 01.04.2009. godine Berza je počela sa izračunavanjem i objavom indeksa Primarnog slobodnog tržišta SASX-30, koji je u 2009. godini zabilježio porast vrijednosti za 9,72%.

Indeksi SASE u 2009. godinu

Indeksi	31.12.2008.	31.12.2009.	% Promjena
BIFX	2.137,15	1.839,08	-13,95%
SASX-10	1.233,65	1.053,10	-14,64%
SASX-30	1.000,00	1.097,17	9,72%

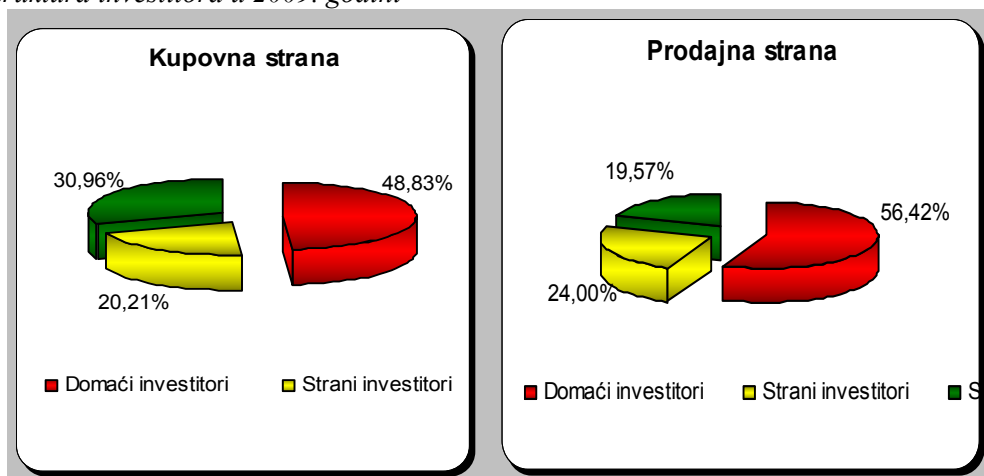
Grafik Indeksi SASE u 2009. godini

Struktura kupoprodaje za 2009. godinu

GOD.	Kupovna strana (u %)			Prodajna strana (u %)		
	Domaći investitori	Strani investitori	Skrbnici	Domaći investitori	Strani investitori	Skrbnici
2009.	48,83%	20,21%	30,96%	56,42%	24,00%	19,57%

Grafik Struktura investitora u 2009. godini

U 2009. godini najveći promet na berzi ostvaren je preko brokerskih kuća AW Broker Sarajevo u iznosu od 71.264.042 KM, zatim Eurohaus Sarajevo (51.802.279 KM), VGT broker Visoko (50.828.331 KM), Fima International Sarajevo (47.465.850 KM), Hypo Alpe Adria Vrijednosnice Sarajevo (45.369.698 KM), ASA brokers Sarajevo (37.480.351 KM) itd. Ovi podaci se nalaze u prilogu u tabeli 6.

Preuzimanje dioničkih društava

Prema Zakonu o preuzimanju dioničkih društava, nadziran je svaki promet koji je rezultirao prelaskom praga vlasništva od 30% u dioničkim društvima, koja imaju više od 40 dioničara, što aktivira obavezu vlasnika na provođenje tender ponude za preuzimanje kontrole nad dioničkim društvom.

U 2009. godini provedeno je 11 tender ponuda za preuzimanje, što je dva puta manje od broja tendera izvršenih u 2008. godini. Vrijednost kupoprodaje po tender ponudama u 2009. godini iznosi svega 2.737.194 KM. Obaveza za preuzimanje je ostala nerealizovana kod preuzimanja tri društva.

Može se reći da je broj tendera u 2009. godini u znatnom opadanju i čini 40 % od broja tendera u 2008.godini. Ujedno je to najveći zabilježeni pad tender ponuda od 2004 godine. Vrijednost tendera u 2009. godini čini 36,60 % od vrijednosti po tender ponudama u 2008. godini dok količina prenesenih dionica u 2009. godini čini 17 % od količine prenesenih dionica u 2008. godini, te broj prijenosa koji su izvršeni u 2009 godini, čini 29,32 % od broja prijenosa u 2008. godini.

Tabelarni pregled tendera za preuzimanje d.d. u 2009. god.

R br.	Emitent	Ponuditelj	Nom vrijed. dionice	Cijena/ dionica	Iznos kupljeni h dionica	Br. prijeno sa	Vrijednost /KM
1	Opresa dd Sarajevo	Adris grupa dd Rovinj	10,00	19,44	2.445	2	47.530,80
2	Droga doo Sarajevo	DK Faktor dd Sarajevo	10,00	40,00	0	0	0
3	Univerzalpromet dd Tuzla	Fabrika duhana Sarajevo	100,00	60,00	43.670	64	2.620.200,00
4	Mlinpek dd Bugojno	Bojanić Franjo JAJCE	35,00	0,48	0	0	0
5	Fabrika duhana dd Zenica	Fabrika duhana dd Sarajevo	10,00	1,26	25.735,5 0	2	23.693,00
6	Unigradnja dd Sarajevo	Mujo Duraković	170,00	23,00	9.587	2	18.331
7	Fering dd Gračanica	OAo BH doo Klokotnica	10,20	5,70	4.814	8	27.439,80
8	Ključ dd Sarajevo	Selek Fehim Zahitović Muamer	12,50	1,00	u tijeku		
	Ukupno				72.151	78	2.737.194,60

Tenderi čiji prijenosi su izvršeni s početkom 2009. godine, a započeti u 2008. godini

R br.	Emitent	Ponuditelj	Nom vrijed. dionice	Cijena dionica	Iznos kupljeni h dionica	Br. prijenosa	Vrijednost /KM
1	Mlin dd Ustikolina	Okac doo Goražde	22,20	3,60	56.572	9	203.659,20
2	GP Bosna putevi Sarajevo	OS Petrol doo Srebrenik	10,00	15,30	19.846	11	303.643,80
	Ukupno				76.418	20	507.303,00

Utvrđivanje obveza i zajedničkog djelovanja i prestanak obveza preuzimanja

R br	Emitent	Vlasnik	Rješenje	Razlog donosenja rjesenja
1.	Velprom dd Sanski Most	Plin therm doo Sarajevo	Rješenje o utvrđivanju obveze, ograničenja stjecanja, rok 2 mjeseca 04.02.09.	Iznos vlasništva 39,22 % Br dioničara 41
2.	Velprom dd Sanski Most	Plin therm doo Sarajevo	Rješenje o prestanku obveze provedbe tendera od 21.05.2009. god.	Iznos vlasništva 22,53 % Br dioničara 45
3.	Elektroremont Banovići	Mujić Muhamed 15,58 % Husanović Muharem 16,47 % Aličić Fehim 4,27% Utvrđivanje obveze 18.11.08.	Rješenje 04/1-19-35/09 od 11.02.09. Prestanak obveze provedbe tendera po rješenju od 18.11.08.	Prodajom smanjeno učešće: Mujić Muhamed 0,00 % Husanović Muharem 12,93 % Aličić Fehim 0,40 %
4.	Dobrinja dd Sarajevo	Zajedničko djelovanje: Klas dd Sarajevo, MIMS, IF NAPRIJED, DUF NAPRIJED,	Rješenje o prestanku ograničenja i zabrana 03.07.09.	Prodaja dionica Osobe u zajedničkom djelovanju smanjile iznos ispod 30%
5.	Standard dd Sarajevo	Delta Estate	Rjesenje o utvrđivanju obveze	Ucesce u vlasništvu 66,6 %
6.	GIPS dd Tuzla	Zajedničko djelovanje: „Soni lux“, „Samn“, Suljkić Nijaz, Suljkić Nusret, Sead Ruščuklić, Nenad Lukanović i Mirsad Jusufović	Utvrđivanje obveze provedbe tendera i zabrane daljeg stjecanja do provedbe tendera	

Preuzimanje društva Unigradnja dd Sarajevo, vršeno je ranije provedbom prvog tendera. Kako tender nije bio uspješan u smislu kupovine kontrolnog paketa dionica (preko 2/3 dionica društva), to je u smislu čl. 4. st. (4) Zakona o preuzimanju izvršena provedba ponovnog tendera. Društvo Opresa dd Sarajevo se ponovno preuzima od strane novoga preuzimatelja Adris grupa dd Rovinj, dok je bilo ranije predmetom preuzimanja od SAB doo Busovača.

Najveći broj tendera je izvršen preko društva AW Broker, dok je Vakufska banka kao depozitar u provedbi tendera zaključila najveći broj ugovora.

Prikaz brokerskih društava – provoditelja tendera

Red br	PROVODITELJI TENDERA	
	Brokersko društvo	Broj tendera
1	AW Broker	3
2	eBrokers	2
3	Eurohaus	2
4	Raiffeisen brokers	1
	Ukupno	8

Učešće banaka depozitara u provedbi tendera

Red br	DEPOZITARI	
	Naziv depozitara	Br. zaključenih ugovora
1	Vakufska banka	3
2	Raiff bank	2
3	Hypo bank	1
4	Intesa	1
5	NLB bank	1
	Ukupno	8

Zbog neprovođenja tender ponude za preuzimanje, u skladu sa zakonom, podnesene su dvije krivične prijave i izdata dva prekršajna naloga.

Prekršajni nalozi i krivične prijave – kod preuzimanja društava

Emitent	Ponuditelj	Mjere protiv ponuditelja
Standard dd Sarajevo	Delta Real Estate	Društvo - Prekršajni nalog
Standard dd Sarajevo	Dejan Racić –odgovorna osoba	odgovorna osoba - Prekršajni nalog
10 oktobar dd Sanski Most	Gvožđar Ermin	Gvožđar Ermin - krivična prijava
Trgovinski magazini B.Petrovac	Jaganjac Edhem B.Petrovac	Jaganjac Edhem - krivična prijava

VI - Društva za upravljanje i investicijski fondovi

Na tržištu kapitala u Federaciji BiH posluje četrnaest društava za upravljanje fondovima koji upravljaju sa jedanaest zatvorenih investicijskih fondova i pet otvorenih fondova. U ukupnom prometu na Sarajevskoj berzi, transakcije dionicama fondova, kao i dionicama emitenata koji se nalaze u imovini fondova imale su značajno učešće.

Za «industriju fondova» u Federaciji Bosne i Hercegovine, značajno je stupanje na snagu Zakona o investicijskim fondovima od 03.01.2009. godine. Time je nakon 10 godina prestao je važiti Zakon o društvima za upravljanje fondovima i o investicijskim fondovima, koji je pretrpio šest izmjena i dopuna. Radi primjene Zakona o investicijskim fondovima, Komisija je usvojila i objavila 12 pravilnika i jednu izmjenu i dopunu pravilnika. Prilikom sačinjavanja podzakonskih propisa prijedlozi propisa dostavljeni su na raspravu učesnicima na tržištu kapitala u Federaciji BiH. Treba pomenuti da je u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima, a po uspješno provedenoj javnoj emisiji, došlo do osnivanja novog otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom Ilirika Jugoistočna Evropa.

U 2009. godini društva za upravljanje fondovima i zatvoreni investicijski fondovi preduzimali radnje na usaglašavanju imovine u svom vlasništvu sa novim Zakonom o investicijskim fondovima. Većina društava i fondova je uspješno završila aktivnosti na usaglašavanju i do kraja 2009. godine upisani su u formirani Registar fondova (za dva društva i fonda u toku je procedura postupka upisa). Fondovi su po prvi put od svog osnivanja usaglasili dozvoljene postotke imovine u vlasništvu fondova sa važećim zakonskim odredbama. Treba pomenuti da je Komisija izdala dozvolu ZIF-u «prevent INVEST» d.d. Sarajevo da replicira indeks SASE čime mu je omogućeno da dionice jednog emitenta čine 35 % imovine ovog fonda, kao investicijski cilj ovog fonda. Komisija je kroz usvojeni Pravilnik

o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda nastojala da nastavi sa dosadašnjim aktivnostima da se imovina investicijskih fondova što realnije vrednuje, a samim tim i da upravljačka provizija koju povlače društva za upravljanje što više odgovara njihovim realnim aktivnostima u obavljanju djelatnosti. I u narednom periodu ostaje obaveza Komisije za praćenjem ovih aktivnosti i davanjem pravovremenih prijedloga u vezi sa tim.

U toku 2009. godine, obavljani su poslovi u vezi sa davanjem prethodne saglasnosti na akte društva i fonda, upravu društva, analizirani su izvještaji o događajima koji bitno utiču na poslovanje fonda, izvršene obrade i evidencije podataka o održavanju skupština fondova, promjenama u društvima za upravljanje fondovima i fondovima, uredno se vode i objavljuju podaci o 20 najvećih dioničara fondova i drugi podaci. S obzirom da je po odredbama Zakona o investicijskim fondovima omogućeno fondovima da kupuju dionice emitenata na stranim tržištima, donesen je pravilnik kojim je to pitanje regulisano i uvedena praksa praćenja tog prometa. Uočen je napredak u kvalitetu podataka i izvještaja koje društva za upravljanje fondovima objavljuju na svojim web stranicama. Tri banke obavljaju depozitarske poslove za zatvorene fondove, a tri za otvorene investicijske fondove. Nastavljena je praksa održavanja sastanaka sa Udruženjem društava za upravljanje fondovima.

Ukupan broj dioničara fondova na dan 31.12.2009. godine iznosi 206.219. Usporedbom sa brojem dioničara na dan 31.12.2008. godine utvrđeno je da je ukupan broj dioničara fondova smanjen za 0,34 % ili 694. Pregledi broja dioničara po fondovima, uporedno po godinama, dati su pojedinačno po fondovima u prilogu 4. (tabela i grafik) .

ZATVORENI INVESTICIJSKI FONDOVI

Na osnovu preliminarних podataka o poslovanju za 2009. godinu, društva za upravljanje investicijskim fondovima ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 8.629.885 KM, što predstavlja povećanje od 2.122.087 KM ili 25% u odnosu na 2008. godinu. Prihodi koje su društva ostvarila od osnovne djelatnosti (upravljačke provizije) za 2009. godinu iznose 7.197.440 KM, što je 2.675.954 KM ili 37% više u odnosu na 2008. godinu. Ostali prihodi (najveći iznos se odnosi na prihode ostvarene od refundiranja troškova upravljanja) u 2009. godini iznosili su 1.407.231 KM i manji su za 579.081 KM ili 41% u odnosu na 2008. godinu. Ukupni rashodi u istom periodu su iznosili 6.489.011 KM, što predstavlja smanjenje rashoda za 3.942.301 KM ili 39% u odnosu na 2008. godinu. Većina društava je u 2009. godini poslovala pozitivno, te ostvarila dobit u ukupnom iznosu od 2.115.659 KM, za razliku od 2008. godine kada su poslovala sa bruto gubitkom u ukupnom iznosu 3.923.514 KM.

Skraćeni bilans stanja DUF-ova na dan 31.12.2009. godine

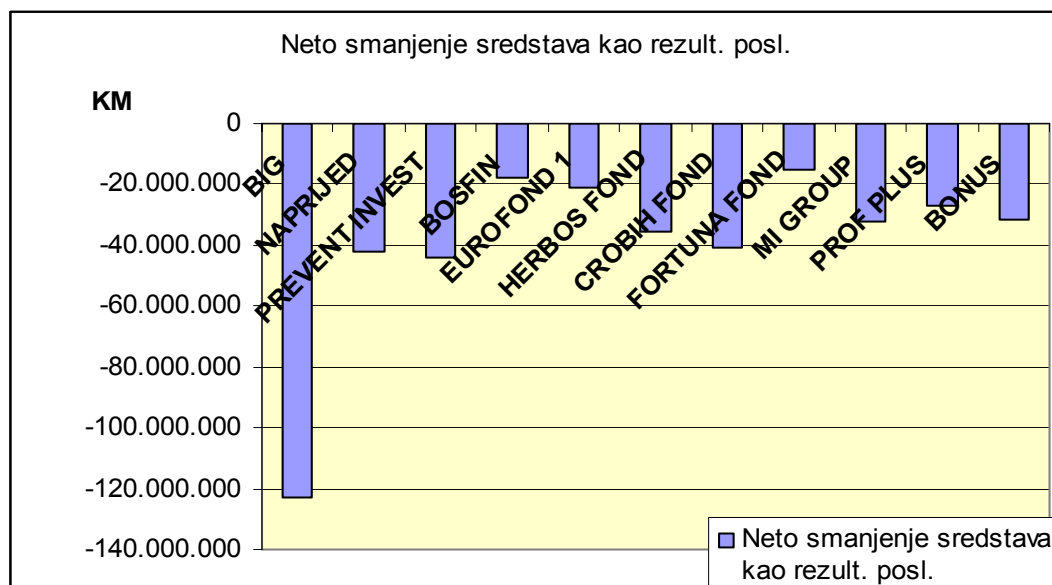
	SREDSTVA /UKUPNO AKTIVA	KAPITAL	OBAVEZE	UKUPNO PASIVA
ABDS	6.970.708	6.948.928	21.780	6.970.708
BLAGO	2.053.932	1.966.976	86.959	2.053.932
BOSINVEST	1.196.861	1.064.064	132.797	1.196.861
EURO INVESTMENT	1.191.936	1.085.424	106.512	1.191.936
HYPO ALPE ADRIA INVEST	2.293.700	2.098.022	116.332	2.293.700
HERBOS INVEST	2.056.170	2.071.170	15.000	2.056.170
KAPITAL INVEST	1.021.815	994.179	27.636	1.021.815
MI GROUP	4.230.342	4.072.527	157.814	4.230.342
NAPRIJED INVEST	2.096.211	2.091.508	4.703	2.096.211
PROF IN	1.734.747	1.713.626	21.120	1.734.747
ŠIB AR INVEST	2.875.963	2.797.304	78.659	2.875.963
Ukupno	27.722.385	26.903.728	769.312	27.722.385

Ukupna aktiva svih društava na dan 31.12.2009. godine iznosi 27.722.385 KM, što je za 2.232.486 KM manje nego na dan 31.12.2008. godine. Ukupne obaveze društava iznose 769.312 KM što predstavlja 3% ukupne aktive i odnose se na kratkoročne obaveze.

Ukupno ostvareni prihodi za sve investicijske fondove u periodu 01.01.-31.12.2009. godine iznose 17.169.098 KM, što je za 8.559.341 KM ili 50% više u odnosu na 2008. godinu. Ukupni rashodi u istom periodu iznosili su 13.959.704 KM (rashodi po osnovu naknade društvu za upravljanje 6.888.251 KM i troškovi upravljanja 7.071.454 KM) i veći su za 6.514.659 KM u odnosu na 2008. godinu.

Investicijski fondovi su u 2009. godini ostvarili lošije rezultate u odnosu na 2008. godinu, te je značajno napomenuti da ukupno neto smanjenje sredstava svih fondova kao rezultat poslovanja u 2009. godini iznosi 429.339.958 KM i za 248.922.705 KM je veće nego u 2008. godini kada je iznosilo 180.417.253 KM. **Analitički pregled rezultata poslovanja investicionih fondova dat je u prilogu u tabeli 2.**

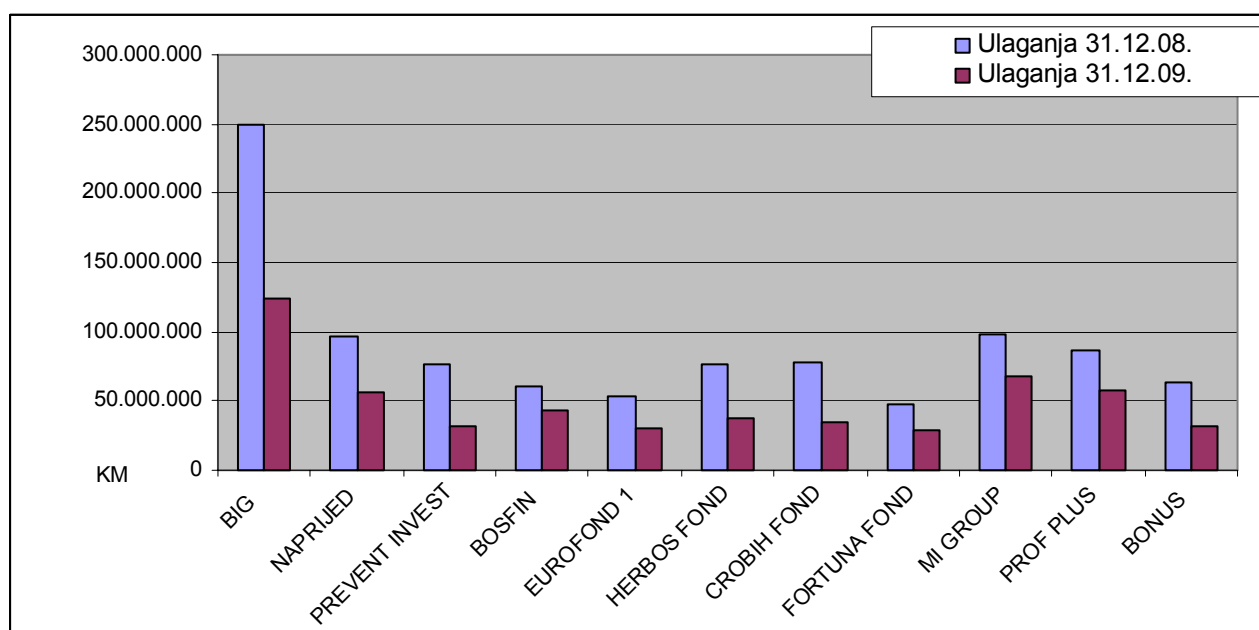
U grafičkom prikazu daje se neto smanjenje sredstava kao rezultat poslovanja u 2009. godini, pojedinačno po investicijskim fondovima.

Ukupna aktiva svih zatvorenih fondova na dan 31.12.2009. godine iznosi 581.856.590 KM, a sastoji se iz ulaganja u vrijednosne papire (541.874.357 KM ili 93% ukupnih sredstava) i ostalih sredstava (39.981.233 KM ili 4%). Ukupna pasiva na dan 31.12.2009. godine iznosi 581.856.590 KM, a sastoji se od neto vrijednosti (576.183.526 KM ili 99%) i obaveza (5.673.063 KM ili 1%). Ulaganja u vrijednosne papire na dan 31.12.2008. godine iznosila su 985.077.581 KM. Pregled aktive i pasive na dan 31.12.2009. godine, pojedinačno po fondovima, dat je u prilogu tabeli 3.

Broj emitenata u portfoliju zatvorenih fondova se kreće od 40 koliko ima “prevent INVEST” d.d. Sarajevo do 113 koliko ima “Bosfin” d.d. Sarajevo. Pregled vrijednosti ulaganja na dan 31.12. 2008. i 31.12. 2009. godine, pojedinačno po fondovima, daje se u sljedećoj tabeli i grafiku.

Naziv IF-a	Ulaganja 31.12.08.	Ulaganja 31.12.09.	Razlika	% učešća u ukupnom iznosu	
				2008.	2009.
BIG	249.294.475	123.948.299	-125.346.176	25,31	22,87
NAPRIJED	96.367.281	55.561.684	-40.805.597	9,78	10,25
PREVENT INVEST	76.049.116	31.088.633	-44.960.483	7,72	5,74
BOSFIN	60.481.624	42.747.447	-17.734.177	6,14	7,89
EUROFOND 1	53.865.607	30.055.389	-23.810.218	5,47	5,55
HERBOS FOND	75.933.049	37.338.862	-38.594.187	7,71	6,89
CROBIH FOND	78.035.474	34.439.440	-43.596.034	7,92	6,36
FORTUNA FOND	46.928.736	29.278.768	-17.649.968	4,76	5,40
MI GROUP	98.178.327	67.279.077	-30.899.250	9,97	12,42
PROF PLUS	85.965.859	57.771.229	-28.194.630	8,73	10,66
BONUS	63.978.033	32.365.529	-31.612.504	6,49	5,97
Ukupno	985.077.581	541.874.357	-443.203.224	100,00	100,00

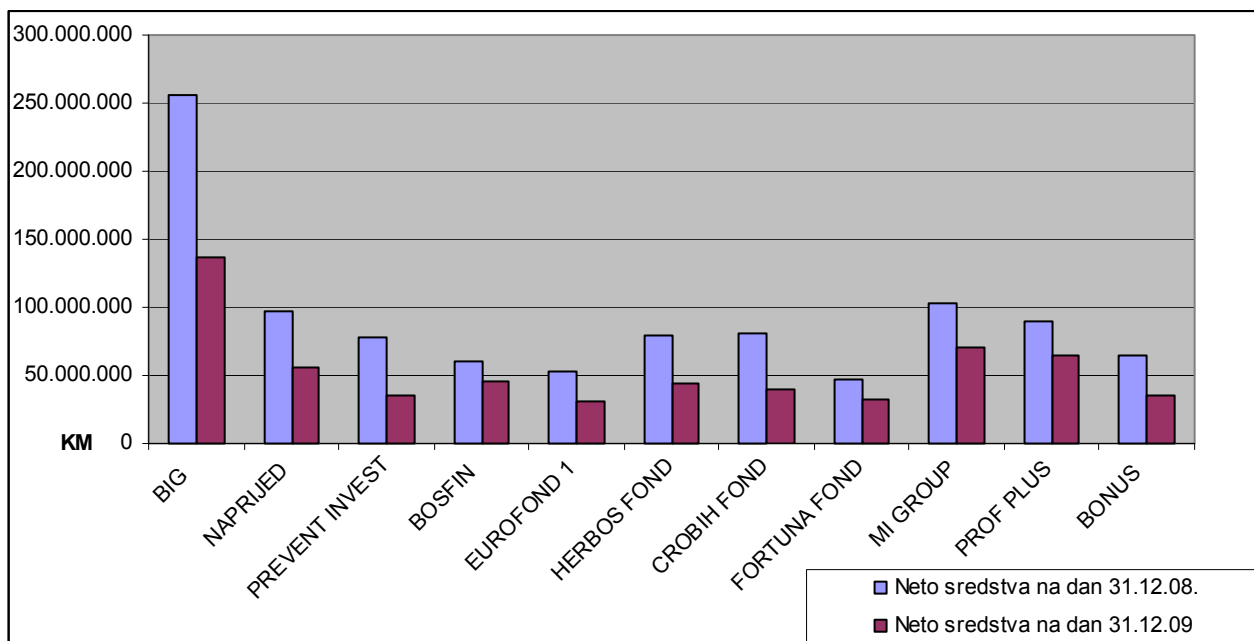

Važno je istaknuti da su u 2009. godini investicijski fondovi izvršili usklađivanje ulaganja sa ograničenjima propisanim Zakonom o investicijskim fondovima. Vrijednost ulaganja je značajno pala zbog općeg pada cijena dionica na tržištu.

Investicijski fondovi su u toku 2009. godine vršili kupoprodajne transakcije u ukupnoj vrijednosti od 78.424.911 KM, što je za 25% više u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenog iznosa na prodaju dionica se odnosi 42% ili 32.676.452 KM, a vrijednost uložena u kupovinu dionica je u 2009. godini za sve fondove iznosila 45.732.460 KM ili 58% od vrijednosti kupoprodaje. Povećana investicijska aktivnost fondova u 2009. godini je rezultat obaveze usklađivanja portfelja fondova sa zakonskim odredbama.

Pregled neto vrijednosti sredstava na dan 31.12.2008. i 31.12.2009. godine pojedinačno po fondovima daje se u tabeli i grafičkom prikazu.

Naziv IF-a	Neto sredstva na dan 31.12.2008.	Neto sredstva na dan 31.12.2009.	Razlika	% učešća u ukupnom iznosu	
				2008.	2009.
BIG	255.883.953	132.945.815	-122.938.138	25,37	23,07
NAPRIJED	96.778.857	55.880.197	-40.898.660	9,60	9,70
PREVENT INVEST	78.674.642	34.594.774	-44.079.868	7,80	6,00
BOSFIN	60.316.822	42.919.081	-17.397.741	5,98	7,45
EUROFOND 1	53.189.602	30.286.782	-22.902.820	5,27	5,26
HERBOS FOND	78.686.763	43.396.305	-35.290.458	7,80	7,53
CROBIH FOND	80.221.099	39.415.138	-40.805.961	7,95	6,84
FORTUNA FOND	47.226.381	32.383.915	-14.842.466	4,68	5,62
MI GROUP	102.887.531	70.726.490	-32.161.041	10,20	12,27
PROF PLUS	89.734.442	62.987.503	-26.746.939	8,90	10,93
BONUS	64.997.356	30.647.526	-34.349.830	6,44	5,32
Ukupno	1.008.597.448	576.183.526	-432.413.922	100,00	100,00

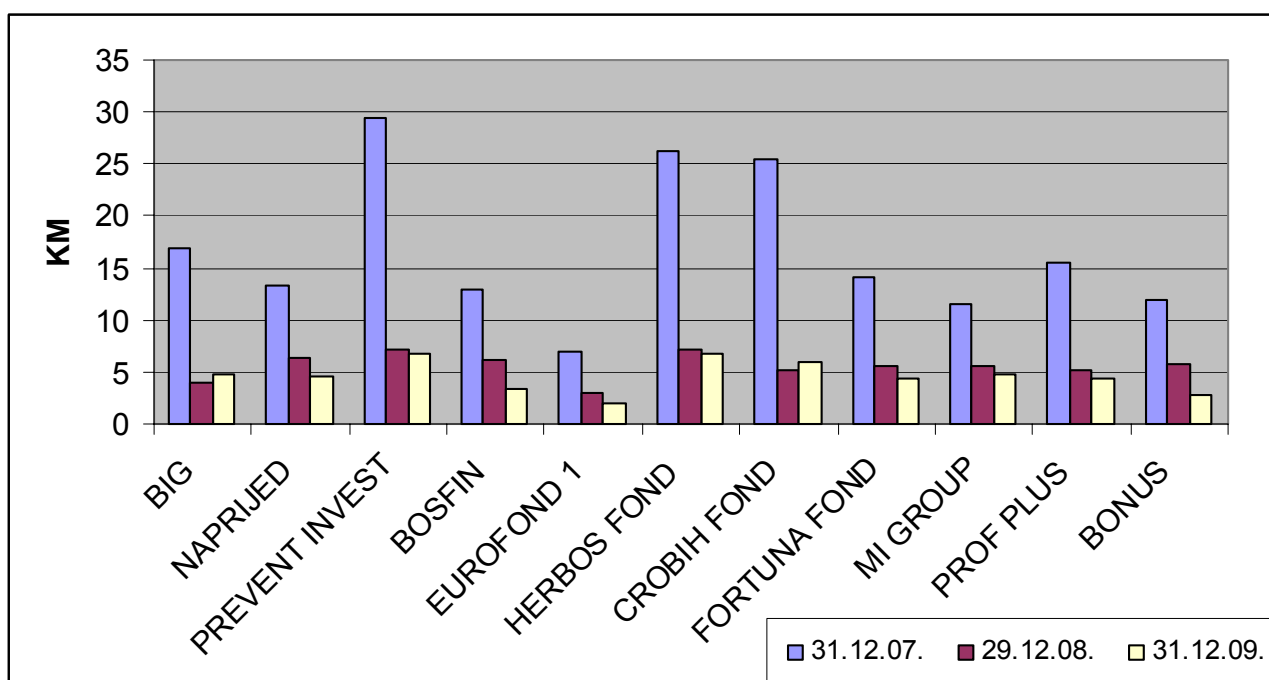
U odnosu na prethodnu godinu cijene dionica po zvaničnom kursu SASE i dalje bilježe pad koji se može vezati za smanjeno interesovanje investitora za ulaganje na tržištu kapitala. Najveću cijenu po dionici, po zvaničnom kursu SASE na dan 31.12.2009. godine imao je, kao i 31.12.2008. godine, investicijski fond "Herbos" d.d. Mostar (6,80 KM), a najnižu investicijski fond "Eurofond-1" d.d. Tuzla (2,03 KM).

U 2009. godini je značajan pad zabilježila i neto vrijednost sredstava po dionici, koja se prepolovila u odnosu na prethodnu godinu.

Pregled neto vrijednost sredstava po dionici i cijena po dionici po zvaničnom službenom kursu SASE na dan 31.12.2007., 2008. i 2009. godine po fondovima daje se u tabeli i grafičkom prikazu.

Pregled cijene po dionici po službenom kursu SASE na kraju 2007., 2008. i 2009. godine

	Neto vrijednost sredstava po dionici na dan			Cijena po dionici po zvaničnom službenom kursu SASE					
	31.12.07.	31.12.08.	31.12.09.	31.12.07.	%	29.12.08.	%	31.12.09.	%
	1	2	3	4	5 (4/1) *100	6	7 (6/2) *100	8	9 (8/3) *100
BIG	29,31	23,56	12,88	16,93	57,76	4,02	17,06	4,73	36,72
NAPRIJED	26,78	23,78	13,59	13,35	49,84	6,28	26,41	4,50	33,11
PREVENT INVEST	44,33	38,12	17,17	29,41	66,34	7,10	18,63	6,74	39,25
BOSFIN	22,62	20,08	14,86	13,00	57,47	6,09	30,33	3,33	22,41
EUROFOND 1	16,40	14,80	8,69	6,89	42,02	3,04	20,54	2,03	23,36
HERBOS FOND	31,20	27,07	15,51	26,29	84,26	7,15	26,41	6,80	43,84
CROBIH FOND	30,40	26,79	12,79	25,44	83,69	5,25	19,60	6,02	47,07
FORTUNA FOND	26,92	21,36	14,40	14,10	52,37	5,50	25,75	4,42	30,69
MI GROUP	24,93	20,97	14,42	11,53	46,26	5,63	26,85	4,68	32,45
PROF PLUS	20,86	17,51	12,71	15,48	74,20	5,19	29,64	4,35	34,23
BONUS	24,10	19,29	10,68	12,01	49,83	5,86	30,38	2,76	25,84

OTVORENI INVESTICIONI FONDOVI

U skladu sa preliminarnim podacima o poslovanju za 2009. godinu, četiri društva za upravljanje otvorenim fondovima ostvarila su ukupni prihod u iznosu od 989.786 KM. Od ukupno ostvarenih prihoda 579.069 KM je ostvareno iz upravljačke provizije, a 410.718 KM iz ostalih prihoda. Ukupni rashodi u istom periodu su iznosili 1.536.991 KM te uzimajući pokazatelje o ostvarenim prihodima ostvaren je gubitak u iznosu od 320.792 KM.

Pregled ukupno ostvarenih prihoda i rashoda za poslovnu 2009. godinu, pojedinačno po društvima za upravljanje dat je u sljedećoj tabeli.

Prihodi i rashodi DUF-ova za 2009. godinu

DUF	PRIHODI	RASHODI	Dobit prije poreza				
	Upravlj. provizija	Ostali	Ukupno	Troškovi admin.	Od finans.	Ukupno	
Hypo Alpe-Adria-Invest	497.268	294.367	791.635	633.173	1.019	634.192	157.443
MF Invest	13.217	7.375	20.592	128.533	88.052	216.585	-195.993
Eurohaus Invest	31.280	21.329	52.608	247.741	0	247.741	31.280
Ilirika DZU	37.304	87.647	124.951	438.472	1	438.473	-313.522
Ukupno	579.069	410.718	989.786	1.447.919	89.072	1.536.991	-320.792

Skraćeni bilans stanja DUF-ova na dan 31.12.2009. godine

DUF	SREDSTVA /UKUPNO AKTIVA	KAPITAL	OBAVEZE	UKUPNO PASIVA
Hypo Alpe-Adria-Invest	2.293.700	2.098.022	116.332	2.293.700
MF Invest	678.913	661.107	17.806	678.913
Eurohaus Invest	523.872	521.064	2.808.	523.872
Ilirika DZU	491.256	485.476	5.780	491.256
Ukupno	3.987.741	3.765.669	142.726	3.987.741

Ukupna aktiva ovih DUF-ova na dan 31.12.2009. godine iznosi 3.987.741 KM, a ukupne obaveze iznose 142.726 KM što predstavlja 3,6% ukupne aktive i odnose se na kratkoročne obaveze.

Svi otvoreni fondovi su iskazali gubitak u poslovanju za 2009. godinu u ukupnom iznosu od 117.566 KM. Neto dobit od transakcija sa ulaganjima za 2009. godinu je iznosila 226.077 KM, a promjene u nerealiziranim gubicima od ulaganja -280.913 KM, što se u konačnici odrazilo na smanjenje neto sredstava u ukupnom iznosu od 162.662 KM.

Rezultat poslovanja otvorenih investicionih fondova za 2009. godinu

OIF	Dobit /gubitak od poslovanja	Neto dobit/gubitak od transakcija sa ulaganjima	Promjene u nerealizovanim dobicima /gubicima	Neto povećanje/ smanjenje sredstava kao rezultat ulaganja
Hypo BH Equity	-16.160	194.153	11.290	199.023
MF Global.ba	9.710	-22.443	-42.773	-55.506
Eurohaus Balanced	-4.850	12.317	-137.342	-129.875
Ilirika Moj Fond	-47.928	42.050	-18.451	-24.330
Ilirika Jugoist. Evropa	-58.338	0	-93.637	-151.974
Ukupno	-117.566	226.077	-280.913	-162.662

Ukupna aktiva svih otvorenih investicijskih fondova na dan 31.12.2009. godine prema preliminarnim podacima iznosi 9.686.182 KM, a sastoji se od ulaganja u vlasničke vrijednosne papire (5.844.567 KM) i ostalih sredstava 3.841.616 KM. S druge strane, pasiva se sastoji od neto vrijednosti (9.620.512 KM) i obaveza (65.670 KM). Pregled aktive i pasive na dan 31.12.2009. godine, pojedinačno po fondovima dat je u tabeli.

Bilans stanja OIF-a na dan 31.12.2009. godine

OIF	AKTIVA			PASIVA		
	ulaganja u v.p	ostala sredstva	ukupno sredstva	neto vrijednost	obaveze	ukupno
Hypo BH Equity	861.599	1.632.350	2.493.949	2.469.341	24.608	2.493.949
MF Global.ba	476.636	569.844	1.046.480	1.037.728	8.753	1.046.480
Eurohaus Balanced	796.970	710.660	1.507.630	1.496.629	11.001	1.507.630
Ilirika Moj Fond	2.174.625	448.624	2.623.248	2.609.954	13.294	2.623.248
Ilirika Jugoist. Evropa	1.534.737	480.138	2.014.875	2.006.860	8.014	2.014.875
Ukupno	5.844.567	3.841.616	9.686.182	9.620.512	65.670	9.686.182

Prosječna mjesečna neto vrijednost fondova i neto vrijednost po udjelu obračunata u januaru i decembru 2009. godine

OIF	Januar 2009.		Decembar 2009.	
	Ukupno	Po udjelu	Ukupno	Po udjelu
OIF Hypo BH Equity	2.443.792	5,78	2.472.277	5,36
OIF MF Global.ba	642.112	3,16	910.565	2,97
OIF Eurohaus balanced	1.772.427	8,45	1.512.999	7,93
OIF Ilirika moj fond	984.776	9,86	2.317.327	10,22
OIF Ilirika JIE*	-	-	1.691.685	8,95
Ukupno	5.843.107		8.904.853	

* OIF Ilirika JIE je osnovan i upisan u registar kod Komisije 25.8.2009. godine

Zbirna prosječna mjesečna neto vrijednost fondova je tokom 2009. godine porasla za 3.061.746 KM, odnosno 66%. Tri otvorena fonda su u 2009. godini zabilježili rast neto vrijednosti. Činjenica da je vrijednost po udjelu fondova pala, odnosno neznatno porasla u slučaju fonda Ilirika moj fond, govori da je povećanje neto vrijednosti fondova rezultat prodaje udjela, a ne rasta vrijednosti portfelja.

Ukupna sredstva fondova na kraju 2009. godine iznose 9.031.381 KM i u odnosu na početak godine su veća za 65%. Ukupne obaveze fondova iznose 126.529 KM, odnosno 1,4% ukupnih sredstava. Najveća sredstva ima OIF Hypo BH Equity.

OIF	Pregled ukupnih sredstava i obaveza (KM)			
	Januar - prosjek		Decembar - prosjek	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
OIF Hypo BH Equity	2.464.763	20.970	2.509.737	37.460
OIF MF Global.ba	651.642	9.529	922.980	12.415
OIF Eurohaus balanced	1.781.364	8.937	1.525.121	12.122
OIF Ilirika moj fond	992.705	7.929	2.348.648	31.322
OIF Ilirika JIE	0	0	1.724.895	33.210
Ukupno	5.890.474	47.365	9.031.381	126.529

Broj udjela u opticaju na dan 31.01. i 31.12.2009. godine

Broj udjela u opticaju			
OIF	31. Januar '09.	31. Decembar '09.	Promjena (%)
OIF Hypo BH Equity	422.713	461.058	9,07
OIF MF Global.ba	203.174	306.460	50,84
OIF Eurohaus balanced	209.747	190.672	-9,09
OIF Ilirika moj fond	99.870	226.804	127,10
OIF Ilirika JIE	-	188.999	0

Broj udjela otvorenih fondova u opticaju je i pored pada prometa i smanjenih investicijskih aktivnosti na tržištu, zabilježio porast. Najveći broj udjela emitirao je OIF Ilirika moj fond, dok je pad broja udjela u odnosu na početak godine zabilježen jedino kod OIF Eurohaus balanced.

VII - Nadzor

Prema planu nadzora za 2009. godinu, izvršena je kontrola rada ovlaštenih učesnika na tržištu (DUF-ova-, investicijskih-otvorenih i zatvorenih fondova, profesionalnih posrednika, banaka depozitara i skrbnika, berze i Registra vrijednosnih papira), praćenje prometa dionica, zaštite dioničara u ostvarivanju prava iz vrijednosnih papira, te postupanje po žalbama pravnih i fizičkih lica u vezi registracije i prijenosa dionica, kao i povrede drugih prava i interesa. Nadzor je bio organizovan kroz redovni nadzor ovlaštenih učesnika, te postupke vanrednog nadzora, po predstavkama ili po službenoj dužnosti.

U navedenom periodu u oblasti nadzora izvršeni su redovni nadzori kod sljedećih učesnika na tržištu.

Sarajevska berza

Predmet nadzora je bila kontrola postupanja Sarajevske berze vrijednosnih papira u vezi prometa vrijednosnim papirima, finansijsko poslovanje berze, kontrola obavljanja

nadzorne funkcije berze, koja joj je propisana, te njeno izvršavanje i učinak (restriktivni računi i postupanje berze po dostavljenim podacima brokerskih kuća, izricanje mjera i kazni po pravilima berze, obustave trgovanja od strane berze), usaglašenost normativnih akata berze, postupak u vezi imenovanja članova nadzornog odbora berze, kontrola sinhronizacije vremena u računarima kod brokerskih kuća sa BTS, radi sprečavanja manipulacije cijenama, te funkcioniranje i održavanje softvera, koje koriste brokerske kuće. U postupku nadzora konstatovani su nedostaci i o tome dostavljeni nalozi za postupanje.

Banke depozitari

Nadzor je izvršen kod devet banaka koje obavljaju poslove depozitara za fondove, skrbničke poslove i poslove depozitara u prometu vrijednosnih papira. Predmet nadzora bio je: obavljanje djelatnosti banaka - emisija i promet vrijednosnih papira; poslovi depozitara za fondove (obračun neto vrijednosti imovine fondova, kontrola troškova upravljanja i provizije, kontrola transakcija imovinom fonda, evidencije, izvještavanje – obavljanje poslova predviđenih ugovorima sa društvima za upravljanje fondovima), uz napomenu da je predmet redovnog nadzora banaka depozitara za otvorene fondove bio proširen i obuhvatio je i organizacijsku, kadrovsku i tehnološku strukturu obavljanja poslova depozitara; skrbnički poslovi, ugovori banaka skrbnika i njihovih klijenata. Može se konstatovati da je poslovanje kod banaka koje su bile predmet nadzora organizirano prema važećim propisima i odvija se na zadovoljavajućem nivou.

Registar vrijednosnih papira u FBiH

Predmet nadzora je obuhvatio registraciju vrijednosnih papira (posebno kod emitenata koji su upisani u registar emitenata kod Komisije), kao i registracije po korporativnim radnjama i prema aktima Komisije; čuvanje i prijenos vrijednosnih papira; provođenje zaloga i sudskih odluka; obustave prometa; izvještavanje javnosti i Komisije; normiranost i sigurnost elektronskog sistema; protok i čuvanje dokumentacije i podataka; izvršavanje naloga Komisije; trgovanje unutar settlement ciklusa; utvrđivanje stanja liste dioničara Registra. U postupku nadzora konstatovani su određeni nedostaci i dostavljen nalog za postupanje.

Društva za upravljanje fondovima i fondovi

Predmet nadzora fondova je bio: preduzete radnje i aktivnosti na usaglašavanju sa odredbama Zakona o investicijskim fondovima; provjera kupovnih i prodajnih transakcija; pregled usaglašavanja imovine sa zakonskim ograničenjima; knjigovodstveno praćenje pojedinih kategorija koje se odnose na utvrđivanje vrijednosti udjela na dnevnoj osnovi; provjera obračuna neto vrijednosti fondova, provjera vrjednovanja ulaganja. Sačinjen je Izvještaj o provedenom redovnom nadzoru društava za upravljanje i fondova i mjere za otklanjanje nedostataka.

Pored toga, sačinjeni su: izvještaj o redovnom nadzoru profesionalnih posrednika; informacija o postupanju profesionalnih posrednika u vezi sa dostavljenim nalogima za otklanjanje nedostataka; informacija o postupanju Sarajevske berze po nalogu u predmetu redovnog nadzora; izvještaj o redovnom nadzoru banaka depozitara; izvještaj i nalog za postupanje u predmetu redovnog nadzora Registra vrijednosnih papira. Izvršeni su kontrolni nadzori kod Kapital Invest Bihać, Naprijed Invest Sarajevo i ABDS Sarajevo. Nadzorom je provjereno ispunjavanje uslova propisanih Zakonom o investicijskim fondovima i Pravilnikom o uslovima poslovanja društava za upravljanje, koji se odnose na uspostavljanje organizacijske strukture i funkcionalnog sistema interne kontrole, te provjera akata na koje, shodno zakonu, saglasnost daje Komisija, te dati prijedlozi za postupanje. U toku je završetak redovnog nadzora profesionalnih posrednika.

Izvršeni su vanredni nadzori kod:

- Centrotrans d.d. Sarajevo, upućena Informacija Tužilaštvu Kantona Sarajevo (manipulacija cijenama dionica društva FE-AL METALI Sarajevo);
- Unioninvest Izgradnja objekata d.d. Sarajevo, (provjera manipulacije cijenama dionica, nema predloženih mjera);
- Borašnica d.d. Konjic, (provjera manipulacije cijenama dionica, nema predloženih mjera,
- BEMEL Sarajevo, izdato Rješenje o obustavljanju dozvole društvu za obavljanje brokerskih poslova SEE Investment Solutions doo Sarajevo na 30 dana i upućena Informacija Kantonalnom tužilaštvu Sarajevo (zbog manipulacije cijenama dionica);
- Eurohaus d.o.o. Sarajevo po upitu MUP Kantona Sarajevo, u vezi kontrole prodaje većinskog paketa dionica društva Unioninvest izgradnja objekata dd Sarajevo, dostavljena Informacija MUP-u Kantona Sarajevo,
- eBrokers u vezi sa predstavkom H. Selimović, dostavljena Informacija MUP-u Kantona Sarajevo i odgovor podnosiocu predstavke sa utvrđenim činjenicama,
- Šipad – Komerc d.d. Sarajevo, predstavka dioničara na održanu skupštinu, podnijeta krivična prijava protiv odgovornih osoba – članova uprave društva Šipad – Komerc d.d. Sarajevo i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- GIPS d.d. Tuzla, predstavka dioničara na održanu skupštinu, odgovoreno podnosiocu predstavke i na osnovu činjenica koje su utvrđene preduzete mjere u skladu sa Zakonom o preuzimanju dioničkih društava,
- Market komerc Zenica, odgovor na predstavku dioničara na održanu skupštinu,
- DC Goražde d.d. Goražde, odgovor na predstavku dioničara na održanu skupštinu,
- Borac Trgovina d.d. Travnik, odgovor na predstavku dioničara na održanu skupštinu,
- Bosnalijek d.d. Sarajevo, odgovor podnosiocu predstavke,
- FDS d.d. Sarajevo, predstavka grupe dioničara na održanu skupštinu, odgovor podnosiocu predstavke,
- Šipad Komerc d.d. Sarajevo, predstavka grupe dioničara na održanu skupštinu, odgovor podnosiocu predstavke,
- Market bull doo Sarajevo, provjera uplata klijenata,
- Sarajevska berza, izbor nadzornog odbora, dat nalog za otklanjanje nedostataka,
- Petrolinvest d.d. Sarajevo, predstavka dioničara na upis dioničara u Registar, odgovoreno podnosiocu predstavke Udruženju malih dioničara, Registru dostavljena Informacija o utvrđenim činjenicama na nadležno postupanje i upućen izvještaj o počinjenom djelu Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo.
- Raiffeisen brokers, prijem naloga i prosljeđivanje u inostranstvo, nema mjera.
- Bosnagraf d.d. Visoko, predstavka dioničara na održanu skupštinu, odgovoreno podnosiocu predstavke,
- Standard d.d. Sarajevo, postupanje na skupštini, nema mjera,
- Dobrinja d.d. Sarajevo, postupanje na skupštini, nema mjera,
- U toku je vanredni nadzor po transakcijama dionicama emitentata Zadrugar d.d. Jajce i Elektrogrup d.d. Jajce (sumnje na moguće manipulative i nezakonite radnje u izvršenju transakcija) i u brokerskoj kući NBC-u po predstavlci GBD.

Postupajući po predstavkama pravnih i fizičkih lica, Komisija je nakon provjere navoda uputila odgovore na predstavke:

- K. Turbić u vezi sa deblokadom dionica DC Gradačac, izdato Rješenje kojim prestaje zabrana raspolaganja dionicama emitenta DC Gradačac d.d. Gradačac za K. Turbića i upućena Informacija Tužiteljstvu Tuzlanskog kantona za osobe koje su dale lažne izjave;
- predstavka Softić M. i E. Hukić u vezi Elir Nikola Tesla d.d. Tuzla, upućen odgovor;
- predstavka grupe dioničara u vezi poslovanja društva TD Rudar d.d. Kakanj upućen odgovor,
- odgovor u predmetu Halil Čengić – Velprom d.d. Sanski Most,
- predstavka Arapčić J. u vezi Fabrike cementa Lukavac d.d. Lukavac, upućen odgovor;

- predavka Kolar D. u vezi stanja na računu kod Registra, upućen odgovor;
- Tvornica Čarapa Ključ d.d. Sarajevo, ukinuta obustava promet dionicama,
- Ingram d.d. Srebrenik, transakcije dionicama društva,
- Poštanska banka (povezana lica),
- IL PONTE, provjera transakcija na berzi.

U predmetima vanrednog nadzora su preduzete odgovarajuće mjere (dostavljanje krivičnih prijava, pokretanje prekršajnih postupaka, informacija nadležnim tužilaštvima ili organima MUP-a), kao i preventivne mjere (upozorenja sl.).

Na zahtjev OHR-a sačinjeni su podaci o fondovima i profesionalnim posrednicima i dostavljeni OHR-u. Korištenjem nadzornih radnih stanica elektronskog sistema trgovanja, Komisija je vršila redovno praćenje prometa vrijednosnih papira. Također, nadzorne radne stanice korištene su i za praćenje preuzimanja kontrole nad pojedinim dioničkim društvima, u svrhu pravovremene i adekvatne reakcije Komisije.

VIII - Normativni poslovi

Komisija je u 2009. godini u normativnoj oblasti realizovala značajne inicijative na izradi nove regulative, saglasno potrebama daljeg razvoja tržišta kapitala. Usvojen je novi Zakon o tržištu vrijednosnih papira i Zakon o investicionim fondovima, koji su stupili na snagu početkom prošle godine. Usvojena je i inicijativa za izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima, u cilju regulisanja kriterija za otvorena i zatvorena dionička društva. U cilju unapređenja korporativnog upravljanja, urađen je novi Pravilnik o upravljanju dioničkim društvima, koji je upućen na javnu raspravu.

Takođe, Komisija je, cijeneći potrebu daljeg razvoja i integracije tržišta, inicirala prema nadležnim državnim organima izradu i donošenje okvirnih zakona iz oblasti tržišta kapitala na nivou BiH.

U 2009. godini Komisija je donijela sljedeće podzakonske propise:

1. Pravilnik o promociji investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/09)
2. Pravilnik o registru udjela („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/09, 66/09);
3. Pravilnik o uslovima za sticanje ovlaštenja za prodaju dionica ili udjela investicionog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
4. Pravilnik o bankama depozitarima investicionih fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
5. Pravilnik o otvorenim investicionim fondovima sa rizičnim kapitalom („Službene novine Federacije BiH“ broj 29/09);
6. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09);
7. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicionih fondova s javnom ponudom u nekretnine („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/09);
8. Pravilnik o ulaganju otvorenih investicionih fondova sa zatvorenim ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/09);
9. Pravilnik o uslovima poslovanja društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09);
10. Pravilnik o uslovima za osnivanje zatvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
11. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09);
12. Odluka o prestanku važenja propisa Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 7/10);

13. Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 37/09)
14. Pravilnik o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda („Službene novine Federacije BiH“ br. 42/09)
15. Pravilnik o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira, sa prilogom: Program stručnih ispita za stjecanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova investicijskog savjetovanja u prometu vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/09)
16. Pravilnik o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 34/09)
17. Pravilnik o posebnim poslovima i ograničenjima prometa vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09)
18. Odluka o tarifi naknada („Službene novine Federacije BiH“ br. 1/10).

Po zahtjevima pravnih i fizičkih lica dato je 70 mišljenja i odgovora na upite o primjeni zakona i drugih propisa. Postupajući po zahtjevima u upravnim sporovima i prekršajnim postupcima, ažurno su dostavljani odgovori nadležnim sudovima i osigurano prisustvo predstavnika Komisije u postupcima pred sudovima. Radi vođenja prekršajne evidencije potpisan je sporazum sa Agencijom za identifikaciona dokumenta o evidenciji i razmjeni podataka o izrečenim mjerama za prekršaje.

IX – Programski ciljevi za 2010. godinu

Imajući u vidu dostignuti nivo razvoja tržišta kapitala u Federaciji BiH, aktivnosti Komisije će u narednom periodu, pored ostvarivanja osnovne misije regulacije i nadzora tržišta, biti usmjerene na integraciju i razvoj tržišta, unapređenje standarda poslovanja profesionalnih učesnika na tržištu, te zaštitu interesa investitora.

Za dalji razvoj tržišta kapitala potrebno je donošenje zakona kojima se reguliše funkcionisanje tržišta kapitala na nivou BiH, što bi značajno doprinijelo razvoju tržišta, privlačenju stranih i domaćih investitora i smanjenju troškova. U tom smislu Komisija je u više navrata inicirala prema nadležnim državnim organima izradu i donošenje okvirnih zakona iz oblasti tržišta kapitala na nivou BiH.

U narednom periodu će biti neophodno posebnu pažnju posvetiti razvoju primarnog tržišta, prvenstveno poticanjem javne ponude kao osnovnog metoda emisije dionica, ali i kroz afirmaciju principa i standarda korporativnog upravljanja kod emitenata vrijednosnih papira.

U cilju podrške razvoju tržišta planira se dogradnja podzakonskih propisa prema zakonima iz oblasti tržišta kapitala, poboljšanje transparentnosti tržišta, informisanja i edukacije javnosti i učesnika na tržištu kapitala i afirmacija prednosti koje za investitore pruža tržište kapitala.

Postoji potreba za donošenjem novog Zakona o privrednim društvima, radi poboljšanja regulative za poslovanje i funkcionisanje dioničkih društava i primjenu standarda korporativnog upravljanja.

Planira se nastavak saradnje sa nadležnim organima entiteta i države u pripremi regulatornog okvira iz oblasti tržišta kapitala na nivou države i saradnja sa drugim regulatorima u zemlji na usaglašavanju propisa i integraciji tržišta.

Komisija je donijela Program rada za 2010. godinu kojim su detaljno utvrđene planirane aktivnosti i poslovi i zadaci.

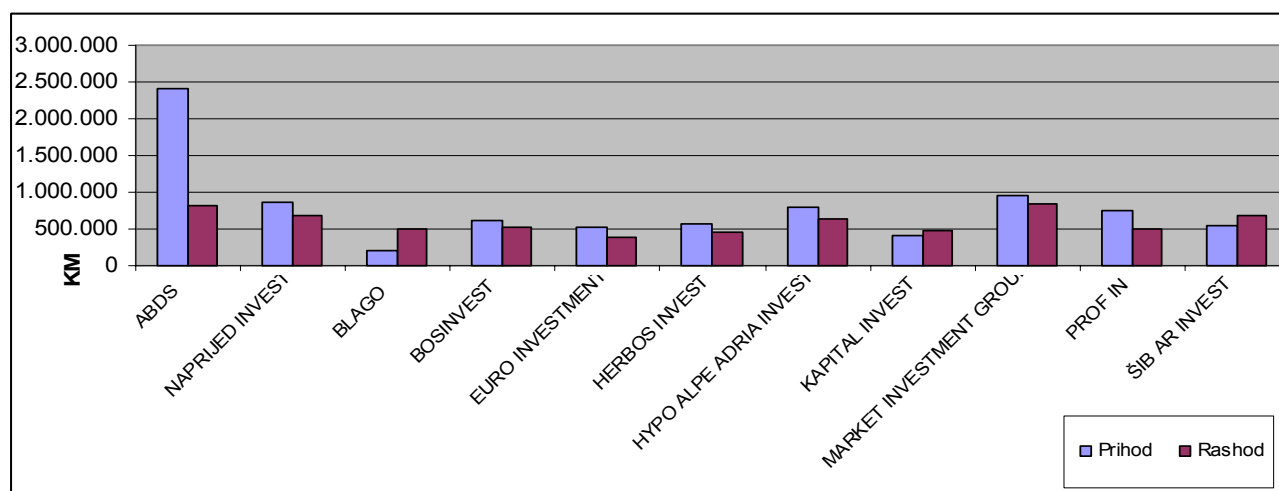
X - Prilozi

Prilog 1. Pregled propisa iz oblasti tržišta kapitala

1. Zakon o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br.85/08)
2. Zakon o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“ br.39/98, 36/99, 33/04)
3. Zakon o investicijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“ br. 85/08,)
4. Zakon o preuzimanju dioničkih društava („Službene novine Federacije BiH“ broj 7/06)
5. Zakon o Registru vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 39/98, 36/99, 33/04)
6. Zakon o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09)
7. Statut Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 54/99)
8. Pravila upravljanja dioničkim društvima („Službene novine Federacije BiH“ br. 24/06, 27/06, 30/07)
9. Odluka o tarifi naknada („Službene novine Federacije BiH“ br. 1/10)
10. Pravilnik o načinu obavljanja nadzora na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 23/05)
11. Pravilnik o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 37/09)
12. Pravilnik o reviziji finansijskih izvještaja i poslovanja privatizacijskih investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ br. 13/02)
13. Pravilnik o načinu upisa i vođenja registra emitenata vrijednosnih papira kod Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 49/99, 4/05)
14. Pravilnik o uvjetima i postupku za konverziju i denominaciju vrijednosnih papira i spajanje i podjelu dionica („Službene novine Federacije BiH“ br. 53/99, 43/04)
15. Pravilnik o računovodstvu privatizacijskih investicijskih fondova („Službene novine FBiH“ br. 11/00 i 33/02)
16. Pravilnik o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda („Službene novine FBiH“ br. 42/09)
17. Pravilnik o ovlaštenim učesnicima na tržištu vrijednosnih papira, sa prilogom: Program stručnih ispita za stjecanje dozvole za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova investicijskog savjetovanja u prometu vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 31/09)
18. Pravilnik o posredovanju u poslovima s vrijednosnim papirima („Službene novine Federacije BiH“ br. 34/09)
19. Pravilnik o posebnim poslovima i ograničenjima prometa vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09)
20. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za brokere/dilere („Službene novine Federacije BiH“ br. 35/01)
21. Odluka o povratu dijela naknade za kandidate koji ostvare natprosječne rezultate na stručnom ispitu za investicijske savjetnike („Službene novine Federacije BiH“ br. 34/03)
22. Pravilnik o emisiji vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“ br. 18/09)
23. Odluku o standardima za izradu i odobravanje pravila i drugih akata berze i/ili drugog uređenog tržišta vrijednosnih papira u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 21/01)
24. Pravilnik o načinu sticanja i prometa vlastitih dionica („Službene novine Federacije BiH“ br. 12/04)
25. Odluka o primjeni propisa na društva za upravljanje fondovima i investicijske fondove („Službene novine Federacije BiH“ broj 20/06)
26. Pravilnik o promociji investicijskih fondova sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/09)
27. Pravilnik o registru udjela („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/09, 66/09);
28. Pravilnik o uslovima za sticanje ovlaštenja za prodaju dionica ili udjela investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
29. Pravilnik o bankama depozitarima investicijskih fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
30. Pravilnik o otvorenim investicijskim fondovima sa rizičnim kapitalom („Službene novine Federacije BiH“ broj 29/09);
31. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra fondova („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09);
32. Pravilnik o ulaganju zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom u nekretnine („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/09);
33. Pravilnik o ulaganju otvorenih investicijskih fondova sa zatvorenom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/09);
34. Pravilnik o uslovima poslovanja društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09);
35. Pravilnik o uslovima za osnivanje zatvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom („Službene novine Federacije BiH“ broj 42/09);
36. Pravilnik o sadržaju zahtjeva, postupku izdavanja dozvole i uslovima za članove uprave društva za upravljanje („Službene novine Federacije BiH“ broj 18/09);
37. Odluka o prestanku važenja propisa Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 7/10);

Prilog 2. Pregled ukupnih prihoda i rashoda za period 01.01.-31.12.2009. godine, pojedinačno po društvima za upravljanje daje se u narednoj tabeli i grafičkom prikazu.

DUF	Prihodi			Rashodi				Dobit prije poreza
	Upravlj. provizija	Ostali	Ukupni	Troškovi admin.	Od finans.	Ostali	Ukupni	
ABDS	1.993.329	414.553	2.407.882	798.478	0	20.248	818.726	1.589.156
NAPRIJED INVEST	747.017	115.672	862.689	601.194	83.364	3.430	687.988	174.701
BLAGO	211.905	2.696	214.601	486.791	3.034	2.262	492.086	-277.486
BOSINVEST	449.742	172.656	622.398	461.053	68.964	0	530.017	92.381
EURO INVESTMENT	409.930	105.317	515.247	322.356	640	70.855	393.851	121.396
HERBOS INVEST	447.894	91.284	564.392	355.025	37.000	52.900	444.925	94.253
HYPO ALPE ADRIA INVEST	497.268	294.367	791.635	633.173	1.019	0	634.192	157.443
KAPITAL INVEST	326.389	83.957	410.346	360.191	0	121.404	481.595	-71.249
MARKET INVESTMENT GROUP	946.068	184	946.252	664.247	158.902	14.559	837.709	108.543
PROF IN	728.614	13.475	742.089	450.920	40.170	4.570	495.660	246.429
ŠIB AR INVEST	439.284	113.070	552.354	453.921	112.923	105.418	672.262	-119.908
UKUPNO	7.197.440	1.407.231	8.629.885	5.587.349	506.016	395.646	6.489.011	2.115.659

Prilog 3. Pregled prihoda i rashoda za period 01.01. do 31.12.2009. godine pojedinačno po ZIF-ovima

Naziv ZIF-a	PRIHODI			RASHODI			FINANSIJSKI REZULTAT			
	Prihodi od ulaganja	Ostali prihodi	UKUPNO	Upravlj. provizija	Trošk. upra.	UKUPNO	Dobitak /gubitak od poslovanja	Neto dobitak /gubitak od transakcija sa ulaganjima	Promjene u nerealiziranim dobitcima (gubicima) od ulaganja	Neto povećanje (smanjenje) sredstava kao rezultat posl.
BIG	2.610.118	118.468	2.728.586	1.839.586	396.212	2.235.798	492.788	-2.387.762	-121.135.159	-123.030.133
NAPRIJED	1.246.581	0	1.246.581	622.017	432.543	1.054.559	192.022	-4.127.827	-37.984.824	-41.920.628
PREVENT INVEST	1.276.626	6.195	1.282.821	179.930	521.326	701.256	581.565	-23.136	-44.629.733	-44.071.304
BOSFIN	70.431	245	70.676	412.561	253.869	666.430	-595.753	-17.672.070	737.574	-17.430.250
EUROFOND 1	322.335	3.044	325.379	409.929	234.151	644.080	-318.700	-6.615.333	-14.266.314	-21.200.348
HERBOS FOND	3.372.719	48.640	3.421.359	437.894	293.856	731.750	2.689.610	-1.054.733	-36.955.361	-35.320.484
CROBIH FOND	0	899.286	899.286	546.151	136.860	683.011	216.275	-14.342.477	-26.559.443	-40.685.646
FORTUNA FOND	661.885	5.191	667.076	326.218	161.351	487.569	179.507	-3.222.931	-11.824.372	-14.867.796
MI GROUP	907.351	0	907.351	946.067	4.165.324	5.111.391	-4.204.039	-8.402.066	-19.678.810	-32.284.916
PROF PLUS	5.127.735	0	5.127.735	728.614	249.565	978.179	4.149.555	-4.460.634	-26.435.860	-26.746.938
BONUS	492.165	83	492.248	439.284	226397	665.681	-173.433	-11.011.671	-20.596.411	-31.781.515
Ukupno	16.087.946	1.081.152	17.169.098	6.888.251	7.071.454	13.959.704	3.209.397	-73.320.640	-359.328.713	-429.339.958

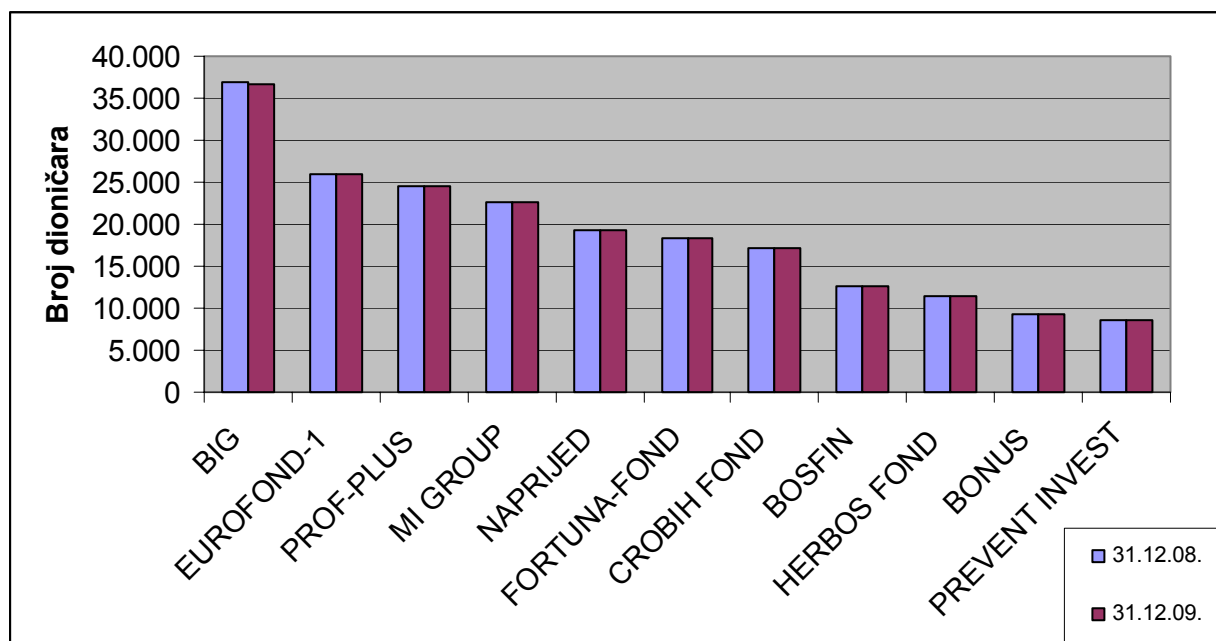
* Realizovani gubitak (dobitak) nastaje kad se proda ulaganje po vrijednosti manjoj (većoj) od troška ulaganja.

** Nerealizovani dobitak (gubitak) nastaje ako je tekuća vrijednost ulaganja na dan vrijednovanja veća (manja) od troška ulaganja.

Prilog 4. Uporedni pregled broja dioničara po fondovima

	Broj dioničara po procentima učešća u kapitalu IF-a											
	31.12.2008.						31.12.2009.					
	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupn o	% *	< 1%	1-3%	3-5%	> 5%	Ukupn o	% *
BIG	36.931	3	0	4	36.938	52,70	36.686	5	1	3	36.695	54,28
EUROFOND-1	25.857	4	5	2	25.868	43,91	25.835	5	4	2	25.846	44,61
PROF-PLUS	24.601	7	6	2	24.616	54,74	24.498	6	4	2	24.510	57,35
MI GROUP	22.699	14	2	2	22.717	47,84	22.607	15	2	2	22.626	47,93
NAPRIJED	19.346	4	0	5	19.355	64,78	19.291	5	0	5	19.301	65,71
FORTUNA-FOND	18.222	3	5	2	18.232	52,79	18.210	3	5	1	18.219	53,97
CROBIH FOND	17.255	2	0	3	17.260	44,25	17.217	2	0	3	17.222	44,83
BOSFIN	12.587	8	6	3	12.604	59,92	12.569	9	7	2	12.587	60,19
HERBOS FOND	11.511	5	1	3	11.520	52,34	11.466	4	1	2	11.473	54,63
BONUS	9.243	5	2	4	9.254	54,03	9.216	6	2	4	9.228	54,32
PREVENT INVEST	8.536	7	4	2	8.549	61,09	8.501	6	2	3	8.512	61,52
Ukupno	206.788	62	31	32	206.913		206.096	66	28	29	206.219	

* Procenat dionica koji drže dvadeset najvećih dioničara fonda

Prilog 5. Pregled aktive i pasive na dan 31.12.2009. godine, pojedinačno po IF-ovima, dat je u sljedećoj tabeli.

ZIF	Aktiva			Pasiva		
	Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire na dan 31.12.09.	Ostala sredstva na dan 31.12.09.	Ukupno sredstva na dan 31.12.09.	Neto vrijednost na dan 31.12.09.	Obaveze na dan 31.12.09.	Ukupno pasiva na dan 31.12.09.
BIG	123.948.299	9.594.601	133.542.900	132.945.815	597.085	133.542.900
NAPRIJED	55.561.684	605.008	56.166.692	55.880.197	286.495	56.166.692
PREVENT INVEST	31.088.633	4.469.360	35.557.993	34.594.774	963.219	35.557.993
BOSFIN	42.747.447	501.611	43.249.058	42.919.081	329.977	43.249.058
EUROFOND 1	30.055.389	678.912	30.734.301	30.286.782	447.519	30.734.301
HERBOS FOND	37.338.862	6.524.450	43.863.312	43.396.305	467.007	43.863.312
CROBIH FOND	34.439.440	5.177.375	39.616.815	39.415.138	201.677	39.616.815
FORTUNA FOND	29.278.768	3.171.504	32.451.272	32.383.915	67.356	32.451.272
MI GROUP	67.279.077	3.802.450	71.081.527	70.726.490	355.037	71.081.527
PROF PLUS	57.771.229	5.430.766	63.201.995	62.987.503	214.492	63.201.995
BONUS	32.365.529	25.196	32.390.725	30.647.526	1.743.199	32.390.725
Ukupno	541.874.357	39.981.233	581.856.590	576.183.526	5.673.063	581.856.590

Prilog 6. Učešće brokerskih društava u prometu u 2009 godini*

R br.	Član Berze	Ukupan promet
1	"AW Broker" d.o.o. Sarajevo	71.264.042,67 KM
2	"Eurohaus" d.o.o. Sarajevo	51.802.279,21 KM
3	"VGT Broker" d.d. Visoko	50.828.331,57 KM
4	"Fima International" d.o.o. Sarajevo	47.465.850,77 KM
5	"Hypo-Alpe-Adria Vrijednosnice" d.o.o. Sarajevo	45.369.698,61 KM
6	"Asa Brokers" d.o.o. Sarajevo	37.480.351,75 KM
7	"SEE Investment Solution" d.o.o. Sarajevo	28.892.342,79 KM
8	"Raiffeisen Brokers" d.o.o. Sarajevo	23.777.840,11 KM
9	"Auctor BH" d.o.o. Mostar	15.661.289,61 KM
10	"Kvantum" d.d. Sarajevo	12.620.483,06 KM
11	"General Broker" d.o.o. Sarajevo	11.278.706,38 KM
12	"Palisaen" d.o.o. Sarajevo	8.631.032,77 KM
13	"Bond Invest" d.o.o. Mostar	7.987.556,46 KM
14	"Unibroker" d.d. Sarajevo	7.331.048,60 KM
15	"eBrokers" d.o.o. Sarajevo	5.297.578,10 KM
16	"NBC" d.o.o. Sarajevo	5.179.056,47 KM
17	"Market Bull" d.o.o. Sarajevo	4.004.268,32 KM
18	"Premium Broker" d.o.o. Tuzla	2.429.201,26 KM
19	"AA Kapital Brokers" d.d. Bihać	869.958,79 KM

*Aplikacijske transakcije člana se računaju dvostruko (kupovna i prodajna strana)